БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЕЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЧЗ ЗМЕНА

22 лістапада 1994 г.

Аўторак

№ 125(13842)

Кошт у розніцу 40 рублёў

Выдаецца з 1921 года

У НУМАРЫ:

☐ *Адметы часу.* СТАНДАРТ. 2

☐ *Сто артыкулаў з гісторыі Беларусі.* ВІЦЕБСКІ КАРЭСПАНДЭНТ ПУШКІНА. 2-3

ЗАМАЛЁЎКІ З НАТУРЫ. 2

ЛІТАРАТУРНАЯ ГАСЦЁЎНЯ. 3

ЦЁМНЫ БОК МЕСЯЦА. 4

Малюнак Віктара ДУБОВІКА.

Менавіта так могуць сказаць пра сваіх дзяцей і бацькі, і выхавальнікі дзіцячага садка "Вясёлка" Віцебскага станкабудаўнічага завода імя Кірава. Тут ужо год з дзвюма групамі выхавальнікаў займаюцца паглыбленым вывучэннем нямецкай мовы.

Нядрэнную моўную практыку атрымалі выхавальнікі садка ад сустрэч з філолагам з Мюнхена Міхаэлем Брэтцынгерам, які на працягу трох месяцаў працаваў тут.

Зусім нядаўна 22 малышы з выхавальнікамі пабывалі на аздараўленні ў Германіі па запрашэнню Нінбургскага ландкрайса. Цёпла прынялі дзяцей і ў горадзе-пабрацiме Віцебска — Нінбург-Везеры. Дзеці двойчы выступалі з канцэртамі ў Доме састарэлых — выконвалі беларускія і нямецкія песні і танцы.

Нядаўна паліцы з новымі маляўнічымі выданнямі на нямецкай мове папоўніліся ў "Вясёлцы". Іх прыслаў пастар з нямецкага горада Зуля, даведаўшыся пра цікавыя пачынанні віцебскіх педагогаў.

Наталля КОНАХАВА,БЕЛІНФАРМ.

Кур'ер "ЧЗ"

Пастанова Кабінета Міністраў

У сувязі са стабілізацыяй эпідэміялагічнай абстаноўкі па чуме ў Рэспубліцы Індыя Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь пастанавіў аднавіць паездкі беларусаў у гэтую краіну.

Пакуль без каментарыяў

Адбылося пасяджэнне Часовай камісіі Вярхоўнага Савета па праверцы фактаў выкарыстання матэрыялаў аператыўна-вышуковай дзейнасці ў некаторых сродках масавай інфармацыі, на якім былі вызначаны напрамкі яе работы.

Дэпутаты прынялі рашэнне ўстрымлівацца ад якіх-небудзь каментарыяў адносна дзейнасці камісіі да яе афіцыйнай справаздачы Вярхоўнаму Савету. Першыя парламенцкія слуханні запланаваны на 28 лістапада.

У дэмакратаў – рознагалоссі

Чарговы, пяты з'езд Аб'яднанай дэмакратычнай партыі Беларусі адбудзецца 17—18 снежня бягучага года.

Такое рашэнне прынята на пасяджэнні Цэнтральнага савета партыі. Вострыя рознагалоссі на пасяджэнні выклікала пытанне аб аб'яднанні ў блок з палітычнымі сіламі да маючых адбыцца парламенцкіх выбараў. Рашэнне па гэтаму пытанню будзе прынята праз месяц на наступным пасяджэнні.

БЕЛІНФАРМ.

Сябруем палатамі... маладзёжнымі

У юбілейным 50-м кангрэсе Міжнароднай маладзёжнай палаты ў Японіі прыняла ўдзел дэлегацыя Маладзёжнай палаты Беларусі.

Маладзёжная палата Беларусі была створана ў 1992 годзе. Гэта арганізацыя маладых людзей, перш за ўсё прадпрымальнікаў, якая рыхтуе палітычных лідэраў і займаецца грамадскай дзейнасцю.

(УЛ.ІНФ.)

У замка – юбілей

У чэрвені наступнага года ў пасёлку Мір пройдзе тэатралізаванае свята, прысвечанае 600-годдзю ўзнікнення пасёлка і 500-годдзю збудавання вядомага на ўвесь свет Мірскага замка.

Спяшаюцца рэстаўратары з заканчэннем работы, каб паспець да юбілею. Райвыканкам і раённая газета аб'явілі конкурс сярод творчага люду Беларусі на лепшыя мастацкія творы да юбілею. Прызы чакаюцца неблагія.

Юрый АЛЯКСЕЕЎ.

У Асіповічах – першы "Ікарус"

Па вуліцах Асіповіч пачаў курсіраваць першы гарадскі аўтобус "Ікарус".

Набыў яго мясцовы аўтапарк № 19 за 21000 даляраў. Дорага? Але што рабіць, мясцовы пасажырскі транспарт даўно састарэў і патрабуе тэрміновай замены.

Іван СЦЯПУРА.

Салдаты-агароднікі

Лясныя далікатэсы ўключаны ў меню воінаў пагранічнага кантрольна-прапускнога пункта ў Свіслацкім раёне.

У свабодны ад службы час пагранічнікі арганізавалі ў Белавежскай пушчы збор малін і іншых ягад, з якіх (самі ж!) — прыгатавалі варэнне. Нарыхтавалі тут на зіму таксама грыбы. Аднак самым надзейным пастаўшчыком прадуктаў харчавання стаў салдацкі агарод. Зняты нядрэнны ўраджай агуркоў, памідораў, бульбы, морквы. Ёсць на КПП і невялікая свінаферма. Забяспечваць падсобную гаспадарку кармамі пагранічнікам дапамагаюць мясцовыя калгасы.

БЕЛІНФАРМ.

Нетрадыцыйная сустрэча

Сёння, калі цэны на звычайныя лекі "кусаюцца", у народзе ўсё больш расце цікавасць да нетрадыцыйнай медыцыны. Нядаўна ў рэдакцыі абласной газеты "Віцебскі рабочы" адбылася сустрэча з галоўным спецыялістам і першым віцэ-прэзідэнтам Міжнароднага інстытута рэзервовых магчымасцей чалавека Рыгорам Грыгор'евым.

Ён расказаў пра нетрадыцыйныя метады лячэння, адказаў на пытанні журналістаў.

Уладзімір МІХНО.

Калі вакол распранаюць...

Мінскі цэнтр дэзінфекцыі і стэрылізацыі сумесна з таварыствам "Чырвонага Крыжа" правялі дабрачынную акцыю сярод "групы рызыкі" — па распаўсюджванню педыкулёзу — бомжаў і бадзяг.

Апошнія прайшлі дэзінфекцыю ў цэнтры, пасля чаго атрымалі чыстае адзенне з гуманітарнай дапамогі. Падобныя мерапрыемствы вырашана праводзіць як мага часцей.

Ганна МАСЛЯКОВА.

Выбух у кватэры

Выбух прагрымеў у мінскай кватэры па праспекце газеты "Правда". Загінуў гаспадар.

Узарвалася ўстройства, што майстраваў пацярпеўшы.

БЕЛІНФАРМ.

"Паляванне" на сабак

Маладзечанскія ўлады ўсур'ёз занепакоены: бяздомныя сабакі на ўскраінах горада сталі сапраўднай бядою.

Яны кусаюць людзей, нападаюць на свойскую жывёлу. Вырашана ў хуткім часе наладзіць іх адстрэл.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

Курсы валют на 21 лістапада:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	7300	7550	4708	4924
"Белбізнес-банк"	7350	7600	4750	4900
"Дукат"	7325	7540	4787	4938

АФІЦЫЙНА

Канстытуцыйны суд разглядае справу

18 лістапада Канстытуцыйны суд Рэспублікі Беларусь пачаў разгляд справы аб адпаведнасці Канстытуцыі рэспублікі Закона ад 6 кастрычніка 1994 года "Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь "Аб мясцовым самакіраванні і мясцовай гаспадарцы ў Рэспубліцы Беларусь".

Адкрыў пасяджэнне намеснік старшыні Канстытуцыйнага суда Валерый Ціхіня, які прадставіў састаў Канстытуцыйнага суда, прадстаўнікоў абодвух бакоў, экспертаў, а таксама спецыяльна запрошаных, у іх ліку знаходзіліся намеснік Старшыні Вярхоўнага Савета Іван Бамбіза, намеснік прэм'ер-міністра Віктар Ганчар і іншыя. Адзін бок прадстаўляла група дэпутатаў Вярхоўнага Савета ў саставе Барыса Гетца, Валянціна Голубева, Генадзя Карпенкі, Мікалая Крыжаноўскага, Віктара Піскарова, Аляксандра Спіглазава, другі — загадчык юрыдычнага аддзела сакратарыята Вярхоўнага Савета Уладзімір Барысенка. Кіраўнік адміністрацыі прэзідэнта Леанід Сініцын паведаміў суду, што ён з'яўляецца афіцыйным прадстаўніком інтарэсаў прэзідэнта.

З дакладам аб узнікшай сітуацыі выступіла член Канстытуцыйнага суда Валянціна Падгруша. Яна праінфармавала суд аб змяненнях і дапаўненнях у Закон аб мясцовым самакіраванні, якія былі прыняты Вярхоўным Саветам рэспублікі, паведаміла, што справа была ўзбуджана 9 лістапада па ініцыятыве 82 дэпутатаў Вярхоўнага Савета. У адпаведнасці з рэгламентам Канстытуцыйнага суда, адначасова ў мэтах прадухілення негатыўных вынікаў было прыпынена дзеянне асобных норм дадзенага закона. На думку дакладчыка, увесь спектр узнікшай праблемы можна раздзяліць на два блокі: скасаванне, у адпаведнасці з папраўкамі, Саветаў пярвічнага ўзроўню, стварэнне замест іх распарадчых органаў у асобе мясцовай адміністрацыі і вывядзенне выканаўчых камітэтаў са структуры Саветаў дэпутатаў. Было паведамлена, што ў ходзе падрыхтоўкі да слухання атрыманы тры экспертныя заключэнні вядучых правазнаўцаў краіны. Асаблівую ўвагу Валянціна Падгруша звярнула на той факт, што ў выніку скасавання пасялковых і сельскіх Саветаў грамадзяне 1647 адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак пазбавіліся права выбіраць прадстаўнічую ўладу на месцах.

Затым пачалося слуханне бакоў. Тлумачэнні далі Віктар Піскароў і Валянцін Голубеў як прадстаўнікі групы, якая ініцыіравала ўзбуджэнне справы. Яны паведамілі, што дэпутаты падпісалі зварот да Канстытуцыйнага суда з адзінай мэтай — папярэдзіць парушэнні Канстытуцыі, правоў грамадзян і асноў канстытуцыйнага ўладкавання. Было падкрэслена, што ні асабістых, ні палітычных мэт група парламентарыяў не ставіла. На думку дэпутатаў, прынятыя папраўкі не адпавядаюць шэрагу артыкулаў Канстытуцыі — 1-у, 2-у, 3-у, 21-у, 37-у, 52-у, 117-у, 118-у, 122-у, а таксама шэрагу міжнародна-прававых дакументаў, якія падпісаны дзяржавай. Прадстаўнікі бакоў адказалі на пытанні членаў Канстытуцыйнага суда, экспертаў, запрошаных.

Затым слова атрымаў Уладзімір Барысенка, які даў тлумачэнні па сутнасці справы. Так, на яго думку, скасаванне Саветаў пярвічнага ўзроўню не супярэчыць Канстытуцыі, паколькі кіраўнікі пасёлкаў і вёсак маюць права ўдзельнічаць у самакіраванні праз раённыя, гарадскія і абласныя Саветы дэпутатаў. Уладзімір Барысенка выказаў сваю думку па шэрагу спрэчных момантаў, адзначыўшы, што многія з дапаўненняў не ўваходзяць у супярэчнасць з Канстытуцыяй.

Быў аб'яўлены перапынак на адну гадзіну.

Пасля перапынку Канстытуцыйны суд пачаў даследаванне пісьмовых доказаў, далучаных да справы. Былі заслуханы заключэнні экспертаў: доктара юрыдычных навук Анатоля Галаўко, кафедры тэорыі дзяржавы і права Гродзенскага універсітэта, а таксама дэкана факультэта права Еўрапейскага гуманітарнага універсітэта Валянціна Бараўцова. Эксперты адзначылі шэраг неадпаведнасцей прынятага парламентам 6 кастрычніка Закона Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь самому Закону аб мясцовым самакіраванні, а таксама міжнародна-прававым актам.

Затым намеснік старшыні Канстытуцыйнага суда Валерый Ціхіня па ўзгадненню з членамі суда аб'явіў аб завяршэнні даследавання пісьмовых дакументаў па справе. У іх ліку — прапанова групы дэпутатаў аб неадпаведнасці Закона Канстытуцыі, стэнаграмы выступленняў у Вярхоўным Савеце дэпутатаў Віктара Піскарова і Віктара Какоўкі, пісьмовыя заключэнні экспертаў, шэраг актаў і іншыя дакументы, якія маюць адносіны да справы.

БЕЛІНФАРМ.

Увага! Падпіска на "Чырвоную змену" прадоўжана да 7 снежня. Наш індэкс 63129. Кошт на паўгоддзе—6000 рублёў.

Ф. СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету 63129 (індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА Колькасць камплектаў

на 199 . год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды (паштовы індэкс) (адрас)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА

ПВ | месца | літар

на газету 63129 (індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Кошт	падпіскі	______рублёў.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	______рублёў.		

на 199 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды (паштовы індэкс) (адрас)

Каму (прозвішча, ініцыялы)

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

"Еўраньюс" — "Суперчэннэл" — "Уорлднэт" — "TV-5"

Дзяжурныя па выпуску перакладчык Ларыса ДУДАРУК, Людміла КАХАВЕЦ, рэдактар Наталля ВАЛАКІДА.

МАРАТОРЫЙ НА СМЯРОТНУЮ КАРУ

Генеральная Асамблея ААН прыняла рашэнне абмеркаваць пытанне аб увядзенні ўсеагульнага мараторыя на смяротную кару.

Гэта пытанне будзе разглядацца на Трэцяй камісіі ААН, прысвечанай правам чалавека.

МІНІСТР АБВІНАВАЧВАЕ Ў РАЎНАДУШШЫ

Сербія праводзіць моцныя артылерыйскія атакі ў раёне горада Біхач.

Паводле паведамленняў войск, якія знаходзяцца ў зоне бяспекі, сербы неаднаразова парушалі ўмовы ААН і абстрэльвалі гэты рэгіён. Міністр замежных спраў Францыі Ален Жупэ выступіў з крытыкай у адрас лідэраў вядучых дзяржаў, якія, паводле яго слоў, застаюцца абыякавымі да падзей у былой Югаславіі.

ПАЖАР У АКІЯНЕ

Ля заходняга ўзбярэжжа ЗША, недалёка ад горада Бостана, загарэўся карабель, які трымаў курс на Італію.

1 член экіпажа загінуў, 25 удалося выратаваць верталётамі. Многія пасажыры трапілі ў бальніцу. Прычына пажару пакуль невядомая.

СУПРАЦЬ ЗЛАЧЫННАСЦІ – УСЁЙ ГРАМАДОЙ

У Італіі адкрылася міжнародная канферэнцыя па крыміналістыцы і барацьбе з арганізаванай злачыннасцю.

Канферэнцыю ў Неапалі адкрыў Генеральны сакратар ААН Бутрас Галі. Дэлегаты са 138 дзяржаў, якія ўваходзяць у ААН, будуць разглядаць пытанне аб супрацоўніцтве ў барацьбе са злачыннасцю. На арганізацыю канферэнцыі выдзелены 1 млрд. даляраў, 6 тысяч чалавек уваходзяць у ахову членаў канферэнцыі.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ"

БІЗНЕС-КЛАС

ПА АДЗЕННЕ І АБУТАК – НА ВЫСТАЎКУ

Фестываль выставак, што атрымалі назву "Адзенне і абутак" і "Беларускія кантакты", адбудзецца ў Мінску з 22 па 26 лістапада на выставачных пляцоўках інстытута "Белпраект".

Экспазіцыя збярэ больш за 150 прадпрыемстваў розных форм уласнасці. Сярод іх фірмы са Славакіі, Індыі, Польшчы, Сірыі, краін Балтыі і Расіі. Выстаўка "Адзенне і абутак" праводзіцца ў Мінску ўпершыню. Будзе прадстаўлена разнастайнае верхняе адзенне: ад шлюбных сукенак да дзелавых касцюмаў, а таксама розны трыкатаж, скургалантарэя, дублёнкі.

Фестываль экспазіцый упершыню пройдзе на найноўшым заходнім выставачным абсталяванні. Тут адбудуцца дзелавыя сустрэчы, семінар па пытаннях знешнеэканамічнай дзейнасці і мытнага рэгулявання.

БЕЛІНФАРМ.

"БЕЛАРУСКІ ДОМ–94"

У Мінскім Палацы спорту завяршылася міжнародная выстаўка-продаж "Беларускі дом-94". Тут была прадстаўлена прадукцыя фірм з Францыі, Вялікабрытаніі, Польшчы, Чэхіі, Фінляндыі, Літвы і Беларусі — мяккая мэбля, разнастайнае абсталяванне, будаўнічыя і абліцовачныя матэрыялы, інвентар для гаспадаркі, электрабытавая і аўдыя-відэа тэхніка і многае іншае, што можа зрабіць жыллё ўтульным і прыгожым.

Уладзімір СТАРАСЦЕНКА.

БІЗНЕС МАЛАДЗЕЕ

Больш за 800 прадпрымальнікаў налічваецца зараз у Слоніме. 40 працэнтаў з іх — маладыя людзі да 35-ці гадоў.

Займаюцца яны ў асноўным гандлёва-закупачнай дзейнасцю і транспартнымі паслугамі. Ці то жыццёвае прызначэнне штурхае ў бізнес моладзь, а можа няма іншага выйсця?

Юрый АЛЯКСЕЕЎ.

АМЕРЫКАНСКІ ЦЭНТР

Як паведамілі ў пасольстве Злучаных Штатаў Амерыкі ў Мінску, Міністэрства гандлю ЗША аб'явіла аб выдзяленні ўрадавай субсідыі ў памеры аднаго мільёна даляраў на будаўніцтва і дзейнасць амерыканскага бізнес-цэнтра ў Мінску.

Пасол ЗША ў Беларусі пан Кенэт Яловіц вітаў прадастаўленне ўрадам гранта як "канкрэтны доказ імкнення ЗША нарошчваць аб'ёмы гандлю і капіталаўкладанняў паміж дзвюма краінамі" і адзначыў, што адкрыццё амерыканскага бізнес-цэнтра ў Мінску будзе адзначаць выкананне абяцання, дадзенага прэзідэнтам Білам Клінтанам у час яго візіту ў Беларусь.

БЕЛІНФАРМ.

АДМЕТЫ ЧАСУ

СТАНДАРТ

□ Якаў ЯСЭПКІН,"ЧЗ"

Замежным палітолагам, якія сочаць за метамарфозамі постсавецкай дзяржаўнай эліты, мабыць, не зусім проста рабіць высновы, абгрунтаваныя звыклымі, часам стэрэатыпнымі пастулатамі. Заходнія стэрэатыпы цяжка ідэнтыфікаваць з працэсамі на абшарах СНД. Яны аб'ектыўна абумоўлены адметнымі лагічнымі фактарамі. Адным з краевугольных камянёў такой логікі можна лічыць феномен існавання савецкага стандарту.

Менавіта ў яго непахіснасці крыюцца многія прычыны абвальнага сістэмнага крызісу, які гістарычнай іржой раз'ядае падмуркі дзяржаўнасці былых рэспублік Саюза і ўвогуле рэтраспектыву геапалітычнай прасторы. Безумоўна, крызісны абвал набыў абрысы татальна-катастрафічныя па прычыне перманентных дзеянняў палітыкаў-дылетантаў спачатку на саюзным узроўні, потым у нацыянальных "штаб-кватэрах". Прычым новаўтвораныя палітычныя эліты вызначаліся не проста элементарнай некампетэнтнасцю і недзяржаўным маштабам, а і пэўнай ініцыятыўнай агрэсіўнасцю, асабліва пад час агоніі крамлёўскай улады пры Гарбачове. Аднак падобныя дзеянні ўладатрымальнікаў таксама знаходзіліся і знаходзяцца ў "фокусе стандарту". Калі ва ўмовах росквіту дэспатыі такі, будзем называць яго ўмоўна "савецкі стандарт", арганічна ўваходзіць адным з асноўных элементаў у агульную сістэму (з лёгкай рукі Г.Папова яе там і тут называюць Адміністрацыйнай Сістэмай, што ў прынцыпе адпавядае сутнасці з'явы), пры падзенні ў "дэмакратычную" бездань стандарт становіцца згубным каталізатарам крызісу. Становіцца фіванскім Сфінксам, монстрам, выратаваць ад якога можа хіба што цар Эдып. Паколькі сучасныя правіцелі на ролю Эдыпа ніяк не падыходзяць, рэліктавая пачвара не без поспеху працягвае блукаць па пасуднай ядцы экс-СССР. Не закранаючы ўсіх "тонкіх" сфер жыцця грамадства, скажам толькі аб адным: эканамічны крызіс пры існаванні неўміручага стандарту з хуткасцю шаравой маланкі перамяшчаецца ў тую геаграфічную, геапалітычную ці ўмоўна-часавую прасторавую плоскасць, адкуль дарогі назад сапраўды няма. Будучыя геліконы, да якіх праз тыгель музейна-сацыялістычнай прасторы бессэнсоўна імкнуцца новыя суверэны, вядома, таксама нікуды не знікнуць, будуць існаваць пад гарачым золатам сонца быцця, аднак не на ранейшым месцы. Магчыма, у "трэцім свеце", дзе ландшафт вызначаецца сціплай суровасцю. Пакуль апошнія дрэвы савецкага "вішнёвага саду" сякуць пад корань санавітыя садоўнікі ў чырвоным (бо ў перафарбоўку нават і пасля ціхай смерці партыі носьбітаў марксавых каштоўнасцей паверыць толькі сляпы), такія зусім не ўяўныя краявіды набліжаюцца і набліжаюцца. Хаця знешняя вогненная, па асацыяцыі з дзяржаўнай сімволікай, агульнай для камуністычных краін, аблямоўка, здаецца, страчана назаўсёды, гіганцкі маналіт экс-імперы працягвае напаўфантомнае існаванне. Усюды адно. Чырвоная гліна ледзь утрымлівае падмурак. Гэта не працягнецца доўга. Між тым, асобныя персаналіі, якія ўвасабляюць (персаніфікуюць) уладу захаваюць свой статус і потым або гэткі статус адваююць больш удачлівыя. Не ў тым справа, правадыры-правіцелі найбольш шануюцца ў бананавых рэспубліках.

Можна прыгадаць сучасны "цэлулоідны" бестселер Спілберга "Парк Юрскага перыяду". Рэжысёр стварыў жахлівую казку, рэаніміраваў даўніну. І ўвесь свет з захапленнем сачыў за яе несапраўднымі жахамі. "Несапраўднасць" — святы прынцып заходняй індустрыі "мастацкіх жахаў". Тое, што адбываецца сёння на загадкавых прасторах СНД, па формах і глыбіні адпавядае такому стандарту. Але нерэальнасць падзей уяўная, ўсё рэальна, прычым не мае адваротнага ходу. Нават, калі глядзець на яву праз сюррэалістычную прызму, праз бэзавую лінзу кінаплёнкі. Беларусь, як кэралаўская Аліса, апынулася ў Зазяркаллі не па свайму жаданню, у сілу гістарычнага пераломy, стаўшага фактам быцця рэтра-дзяржавы. Паўторым, такой дзяржавы няма і ў той жа час яна працягвае існаванне энергетычнага злепка, копіі-двайніка.

Пасля разбурэння афіцыйнага пампезнага фасада праляцела адно імгненне. Таму працэсы ў Маскве і іншых "зачараваных месцах" СНД аднатыпныя і развіваюцца з няўхільнай паслядоўнасцю. Карціны рэчаіснасці змяняюць адна адну, агульнае ў іх — гатычная афарбоўка. Нібыта класічныя фарбы Радкліф леглі ценявым налётам на нашыя дні. Што пабачым мы ў Зазяркаллі? XX стагоддзе — не сярэднявечча, узровень жыцця народа цяжка "апусціць" ніжэй за пэўную мяжу-адзнаку. Але ход рэформ "уражвае" не толькі слабанервовых, здаецца, людзі — асноўная перашкода для "рэфарматараў". Пакуль фасад велізарнай уяўнай будовы з абрэвіятурай "СССР" ліжуць языкі распаднага полымя, а народы адхіляюцца ад падаючых уніз абломкаў, гатычныя фарбы ствараюць фон часу. Чорназалаты глянец сонечнага захаду нібыта лёг на шпіль тысячагадовай гісторыі апошняй звышімперы. Распад пачаўся маланкава, колькі ён працягнецца — не ведае ніхто. Але водблескі маскоўскага ўшчэрбнага сонца маркотным узорам пакрываюць некалі адзіныя землі, іх змрочна-прывідныя блікі — на тварах сучаснікаў. Жыццё не абяцае добрых перамен, святло мінулага яшчэ распазнаецца, а наперадзе — маякоў мала, калі не сказаць — няма.

Між тым, цяжар шапкі Манамаха некалькі гадоў прыціскае эфемерныя німбы над галовамі мясцовых цэзараў і банапартаў. Японскія воіны мелі некалькі ценяў. Міхаіл Сяргеевіч заняты сваімі справамі (хаця апошнія ягоныя заявы і выказванні даюць падставу зрабіць вывады, што першы саюзны прэзідэнт мае намер вярнуцца ў вялікую палітыку), на нейкі час у вобраз воіна ўвайшоў Ельцын, астатнія расійскія і рэспубліканскія высокія чыноўнікі амаль не выходзяць з крамлёўскага ценю. Прытым, што застойна-сацыялістычная карціна ў кастрычніцкай барвовай раме можа знаходзіцца ў музейнай прасторы, на яе можна глядзець, яе нельга "ўнесці" ў рэчаіснасць з касмічнага холаду былога, каб паставіць замест іконы ў чырвоны кут. Мабыць, невыпадкова ў найноўшы свецкі этыкет увайшлі масавыя хаджэнні палітыкаў у царкву, іконы і свечкі. Зорку памянялі на крыж, а ім і ў храм некалькі гадоў лепей не заходзіць. Што ж, яшчэ нагода для ўсмешак святых айцоў і інтэлігентаў. "Д'ябальскую адмеціну" на ўсіх дзеяннях партыйных залатавустаў інтуітыўна "заўважыў" Алег Волкаў. Старэйшы расійскі пісьменнік (вучыўся разам з Набокавым), потым вязень рэжыму, гаварыў: за якую справу ні возьмуцца, нічога не атрымліваецца. Гэта пра камуністаў. Карма, магчыма, не дазваляе. Аднак не толькі магічныя сілы ўмешваюцца і "не дазваляюць", хаця здаўна вядомыя і навукова дадазаныя факты ўтварэння, напрыклад, анамальных зон адмоўнай энергіі на месцах пакарання, злачынства (у Свярдлоўскай вобласці: знішчэнне царскай сям'і і г.д.). Апроч магіі дзейнічае савецкі стандарт.

Мы адзначалі яго адносную бяспеку пры таталітарызме. Пад час выхаду з дэспатыі існаванне "стандарту" становіцца фатальным. Галоўнае нават не ў форме дзяржаўнай арганізацыі. Аляксандр Салжаніцын сказаў у Думе: алігархія. Дададзім: і не ў адной Расіі. Ёсць іншыя меркаванні, паліталагічныя аўтарытэты сцвярджаюць, у СНД прэваліруе аўтакратычная форма кіравання. Без спасылак на імёны і аглядкі на дакладнасць розных вызначэнняў можна сцвярджаць, што пры любых формах дзяржаўнай арганізацыі існаванне (дакладней, панаванне) комплексных стэрэатыпаў пабуранай сістэмы ўяўляецца выбуховай канструкцыяй. Яна спрацоўвае з пунктуальнасцю савецкіх пратакольных мерапрыемстваў. "Стандарт" матэрыялізуецца на хісткай глебе дэмакратыі і матэрыялізуецца з такой сілай, з якой "кветкі зла" маглі б прарастаць праз мармур эпох. Ён існуе на верхніх і ніжніх узроўнях, але "наверсе" асабліва небяспечны. Познесавецкія лідэры п'юць атруту ўлады, залаты салодкі яд, не ўсведамляючы таго. Або ўсведамляючы. Цяжка адмовіцца ад кубка Гебы. Прынамсі, калі ўяўляеш сябе за тым сталом, дзе пілі Гамер, Сафокл і змрочны Дант. Пакуль слаба бачны ў смузе пурпурова-залаты атрамант на святцах нашых дзён, а што п'юць за банкетнымі сталамі — народ не ведае. Ці не запіваюць вадою забыцця? Хай бы і пілі, і кіравалі па-дзяржаўнаму. Перашкаджае адсутнасць традыцый. Ельцын побач з англійскай каралевай у царскіх крамлёўскіх харомах адчуваў сябе яўна не царом Барысам. Тут таксама ускоснае ўздзеянне "стандарту". Камуністычны комплекс. Узнясенне са Свярдлоўска ў "сэрца Расіі". Падзенне, ухіленне прабацькі і апекуна. Тыповы партыйны шлях. І праходзіў ён праз "хмарную раніцу" перабудовы,якая надышла за той ноччу, дзе ўсе ўчарашнія і сённяшнія (за рэдкім выключэннем) правіцелі бачылі неба ў дыяментах.

У чым ён, сістэмны стандарт? "Чудище обло, огромно..." Бадай, вызначальнай адметай можна лічыць "шэрасць". Шэрыя кардыналы, якія ляпілі і абслугоўвалі правадыроў, накіроўвалі рух палітычнага "карабля" ў вечным лёдзе, былі, між іншым, і своеасаблівым эталонам. Пры пабудове ўласнай кар'еры выкарыстоўваўся такі ж шэры стандарт. Маральнасць згадваць не станем, згадаем агульнавядомае: кар'еры будаваліся ў партыйных палацах. Вядома і якія якасці былі неабходнымі і надта паважаліся ў сістэмным запаведніку. Ніякім чынам яны не звязваліся з прафесійнымі здольнасцямі. А выключэнні толькі пацвярджаюць правілы.

Савецкі стандарт існуе сёння, таму што існуюць яго носьбыты. Высокія крэслы заняты, у іх сядзяць старыя добрыя знаёмцы. Няма партыі, ёсць партытура. Камерныя ансамблі правіцеляў не маюць вакансій. А на падыходзе новыя шэрагі. Тым часам умоўная стэрэатыпная планка пастаянна паніжаецца, як і агульны ўзровень "адэкватнасці" асобы пасадзе. Хутчэй за ўсё, скачку "наверх" некампетэнтных і шэраговых людзей паспрыялі бурныя працэсы, абумоўленыя дэмантажом той самай Сістэмы, геапалітычным крызісам. Амаль адразу надышла чарга эканомікі. "Стандарт" тыражуецца, дзеці сацыялізму працуюць так (у лепшым выпадку), як і раней, але жывуць горш і горш. А суддзі хто — вось у чым пытанне. Зусім не выпадкова індустрыяльны Захад трымае за "свяшчэнную карову" ўпраўленца любога ўзроўню. Пра прыватны бізнес няма і размовы. У нас ад верху пірамідальных уладных гмахаў да нізу "чырвонай ніткай" працягнуўся савецкі стандарт. Чыноўніцтва ва ўсіх іпастасях камфортна размясцілася ў народным доме. Калі і зацвіце дзе ружа — пойдзе на букет з чартапалоху.

ЮБІЛЕІ

70 год споўнілася адной са старэйшых ВНУ рэспублікі — Віцебскаму ветэрынарнаму інстытуту, пераўтворанаму цяперашняй вясной у Дзяржаўную акадэмію ветэрынарнай медыцыны. За гады існавання ў сценах ВНУ падрыхтавана каля 20 тысяч кваліфікаваных спецыялістаў для сельскай гаспадаркі.

Сёння тут вучацца каля 2 тысяч студэнтаў, якія пасля заканчэння акадэміі атрымаюць дыпломы зоаінжынера і ўрача ветэрынарнай медыцыны.

Восем вучэбных карпусоў, аснашчаных сучасным абсталяваннем, спартыўны комплекс, клуб, бібліятэка, сталовая, 6 інтэрнатаў — усё гэта сёння ў распараджэнні студэнтаў.

Фота Аляксандра ХІТРОВА, БЕЛІНФАРМ.

КУР'ЕР 'ЧЗ'

Польска–беларуская газета

На беларускай мове пачала публікаваць частку матэрыялаў польская штомесячная газета для дзяцей і юнацтва "Цудовна подруж" ("Цікавае падарожжа"), якая выходзіць у Гродна.

Такая магчымасць з'явілася дзякуючы набыццю рэдакцыяй з дапамогай мясцовых і замежных спонсараў спецыяльнай настольна-выдавецкай сістэмы.

БЕЛІНФАРМ.

Пяць плюс пяць

Пяць беларускіх і пяць нямецкіх мастакоў з горада Худэ прадставілі свае работы на выстаўцы, якая адкрылася ў Беларускай дзяржаўнай філармоніі.

Арганізатарамі сумеснай акцыі сталі Міжнародная асацыяцыя гуманітарнага супрацоўніцтва, беларускі дабрачынны фонд "Дзецям Чарнобыля" і Саюз мастакоў зямлі Ніжняя Саксонія.

БЕЛІНФАРМ.

Восеньскія напевы

Фестываль бардаўскай песні "Восень–94" прайшоў у гродзенскай СШ № 18.

Арганізавалі яго мясцовы дзіцяча-юнацкі цэнтр і Клуб вучняў старэйшых класаў, а фірмы "Аверс" і "Анцэнт" падрыхтавалі падарункі для пераможцаў. Гледачы пазнаёмяцца з заўтрашнім днём аматарскай песні на Гродзеншчыне.

Юрый АЛЯКСЕЕЎ.

"Зорка"–падарожніца

Не сядзіцца дома, на падмостках роднае сцэны, узорнаму танцавальнаму ансамблю "Зорка" Віцебскага абласнога палаца культуры прафсаюзаў. Хоць і складана стала выязджаць на гастролі, усё часцей даводзіцца звяртацца па дапамогу да фундатараў.

Тым не менш, напрыканцы лета юныя артысты пабывалі ў Наваградзе-Валынскім, на Украіне, на традыцыйным фестывалі, а зусім нядаўна выступалі ў Мінску.

Уладзімір МІХНО.

ЗАМАЛЁЎКІ З НАТУРЫ

Музычнае прывітанне

На абласное радыё прыйшло пісьмо. Так, маўляў, і так, жыве ў нашай вёсцы добры, працавіты фермер. Просім павіншаваць яго з працоўнымі поспехамі і перадаць па заяўцы рускую народную песню: "Ой вы, гуси, до свидания".

Праз тыдзень прыязджае фермер на радыё, падымае гвалт. Маўляў, мала таго, што нехта ўкраў статак гусей, дык яшчэ і радыё паздзекавалася.

Каза

Жыла ў нашай вёсцы адна бабулька. Яе чалавек не вярнуўся з вайны. Дзяцей у іх не было. Так і жыла адна. І вось выйшла, нарэшце, на пенсію. І пачала кволіцца ад хваробы. Калі працавала — ніколі не хварэла, а калі перастала, дык адразу і занядужала. Пайшла ў бальніцу, але там аніякай хваробы ў яе не прызналі. Мучыцца старая. Тут суседка і падказала ёй:

— Купі казу. У яе малако, як лекі. Будзеш піць — здароўе вернецца. Старая паслухалася яе. Пачала, перш чым купіць казу, сена ёй нарыхтоўваць. Пакос на такую жывёліну, вядома, не далі — жала сярпом на межах траву, насіла ў двор, сушыла. І гэтак — усё лета. Увосень поўнае гумно сена нацягала. Трэба і казу купляць. І пачынаць лячыцца. І тут спахапілася: а ад чаго лячыцца? Нічога не баліць, сон добры, апетыт ёсць. Не заўважыла, як за лета паправілася. Але казу ўсё ж купіла. Не прападаць жа дабру. Сену.

Вечны перадзел

Мы сядзім з дзедам Рыгорам на лаўцы і гаворым пра нашае гарапашнае жыццё.

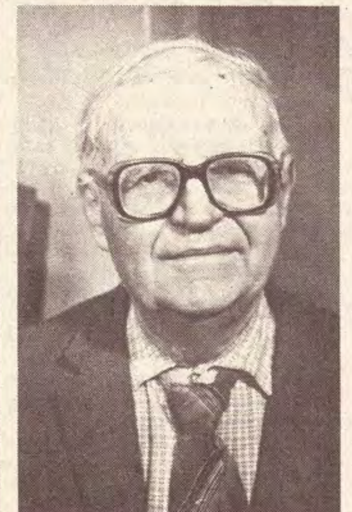
Паўз нас прайшоў гурт маладых хлопцаў.

— Фермеры, — гаворыць дзед. — Нядаўна беглі вось так, шчаслівыя. Глядзі, кажуць, дзядуля, дакумент у раёне далі, цяпер зямля пераходзіць да нас у вечнае карыстанне. — Ён крыва ўсміхнуўся. — Сталыпін абяцаў майму дзеду хутар, Ленін заклікаў: "Зямля — сялянам!" Потым наш старшыня прывёз акт аб перадачы зямлі ў вечнае карыстанне калгасам. Павесілі, памятаю, мы той акт у праўленні і молімся на яго: "Дзякуй роднаму Сталіну!" Кожны новы кіраўнік дзяржавы зямлю дае. А я і па сённяшні дзень без зямлі.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

Сто артыкулаў

ПУШКІНСКІ

Ігар Рыгоравіч СЦЯПУНІН.

Нарадзіўся 24 снежня 1926 г. у Санкт–Пецярбургу. У 1955 г. закончыў аспірантуру пры Беларускім дзяржаўным універсітэце, абараніў кандыдацкую дысертацыю "Савецкі гістарычны раман аб пачатковым перыядзе барацьбы за ўз'яднанне Русі (раман Барадзіна "Дзмітрый Данской"). Выкладаў рускую літаратуру ў Мінскім дзяржаўным педагагічным інстытуце імя Горкага.

Даследуе гісторыю Беларусі, піша пра дзейнасць знакамітых людзей нашай краіны, развіццё беларускай культуры, мастацтва. У цэнтры ўвагі аўтара пытанні ўзаемадзеяння рускай і беларускай літаратуры, адлюстраванне ў творах паэтаў і празаікаў нашай агульнай гістарычнай спадчыны і духоўных набыткаў народаў–братоў.

Вядомы пушкіназнаўца і гісторык П.Е.Шчогалеў у 1930 г. упершыню апублікаваў пісьмы многіх карэспандэнтаў А.С.Пушкіна, асабліва вылучыўшы віцябчаніна Васіля Якаўлевіча Мызнікава. Аўтар не без падстаў называў яго "бескорыстным обожателем великого русского поэта". Хто ж такі "обожатель", чым ён знакаміты?

19 верасня 1833 г. Мызнікаў піша Пушкіну з Віцебска пра тое, што ён з'яўляецца гарачым паклоннікам яго таленту, што ў ягоным уяўленні паэт заўсёды быў сапраўды народным пісьменнікам, які сваімі творамі праславіў Радзіму. "Ваша міласць, Аляксандр Сяргеевіч!— піша Мызнікаў.— Калі ласка, успомніце таго ваеннага афіцэра, які два гады таму, прыехаўшы ў сталіцу, спяшаўся да Вас, каб выказаць сваю павагу! Падзяляючы разам з іншымі маімі адукаванымі суайчыннікамі любоў да расійскай паэзіі, якую Вы пасялілі ў нас сваімі векавымі тварэннямі, я асмеліўся цяпер на подзвіг даволі смелы: прысвяціць Вам адзін з маіх твораў. Буду лічыць сябе шчаслівым, калі Вы дазволіце яму ўпрыгожыцца Вашым імем: для парнаскага навічка гэта будзе самым прыемным падбадзёрваннем.

З пачуццём глыбокай павагі маю гонар быць Вашым, ваша міласць, пакорнейшым слугой. Васіль Мызнікаў. 19 верасня 1833 года г.Віцебск. Калі Вы захочаце ўдастоіць Вашага шчырага прыхільніка сваім адказам, то мой адрас: Васілю Якаўлевічу Мызнікаву, ад'ютанту князя Хаванскага, лейб-гвардыі Грэнадзёрскага палка, паручніку — у Віцебск". На жаль, адказ Пушкіна не захаваўся.

Кароткія біяграфічныя звесткі пра Мызнікава знаходзім у кнізе вядомага пецярбургскага пушкіназнаўцы Л.А.Чарэйскага "Пушкін і яго асяроддзе", дзе ўпамінаюцца ўсе асобы, з якімі сустракаўся і сябраваў Пушкін. Але ў кнізе Чарэйскага не сказана пра дзейнасць Мызнікава ў Беларусі.

Як сведчаць матэрыялы Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь (НАРБ), Мызнікаў з 1823 па 1828 год выконваў абавязкі настаўніка малодшых класаў юнкерскай школы ў Магілёве, з 1823 года быў прапаршчыкам, з 1825 года — падпаручнікам, з 1827 г. — паручнікам 4-га лейб-гвардзейскага палка. "За старанннасць і поспехі ў выкладанні гісторыі і расійскай славеснасці армейскім падпрапаршчыкам яму была аб'яўлена ад галоўнакамандуючага 1-й арміяй асаблівая ўдзячнасць, ён узнагароджаны таксама залатым гадзіннікам з такім жа ланцужком".

Мызнікаў, паводле слоў блізка ведаўшага яго генерал-маёра Р.І.Філіпсона, "быў чалавек для таго часу развіты і адукаваны". У службовым спісе Мызнікава на пытанне "ці мае веды ў якіх навуках" дадзены адказ: "па гісторыі, геаграфіі, арыфметыцы, геаметрыі, трыганаметрыі, алгебры, статыстыцы, палявой фартыфікацыі, тактыцы, стратэгіі, чарчэнню планаў, маляванню, ваенна-судовай часці, вядзенню ваенна-судовых спраў, фехтаванню і верхавой яздзе". Удалося высветліць, што ён добра ведаў французскую і нямецкую мовы, "ведаў і любіў літаратуру", з'яўляўся супрацоўнікам "Літаратурных дадаткаў" да "Рускага інваліда", куды дасылаў свае вершы. Адзін са сваіх вершаў ("твораў кароткіх ваенных перадышак") ён прысвячае Пушкіну.

З 20 сакавіка 1828 г. Мызнікаў прызначаны ад'ютантам віцебскага генерал-губернатара князя М.М.Хаванскага і выконвае абавязкі чыноўніка асаблівых даручэнняў. Даручэнні былі самыя розныя. З чэрвеня 1828 г. і 10 чэрвеня 1834 года ён быў пасланы ў розныя гарады Магілёўскай губерні (Баранавічы, Шклоў і іншыя), каб весці барацьбу "супраць злоўжыванняў па продажу спіртных напіткаў". Мызнікаў высветліў, што віноўнікамі ўсіх злоўжыванняў былі не толькі гаспадары піцейных установ (карчмары), але і некаторыя афіцэры царскай арміі (капітан 1-га карабінернага палка Дэмарцье і іншыя), якія кантрабандным шляхам прывозілі з сабой спіртныя напіткі. Усё гэта прыводзіла "да ўсялякіх беспарадкаў".

У перыяд паўстання 1830—1831 гг. Мызнікаў па загаду генерал-губернатара выконваў абавязкі віцебскага паліцмайстра. Ён змагаецца за ліквідацыю ў віцебскай турме антысанітарных умоў. У гэтай турме адбывалі пакаранне палонныя шляхцічы-паўстанцы. У ліку іх быў дваццацідвухгадовы беларускі шляхціч Павел Астроўскі, гісторыя якога паслужыла канвой для сюжэта рамана Пушкіна "Дуброўскі". Як чыноўнік па асабовых даручэннях, што быў адказны за ўсе судовыя справы, Мызнікаў не мог не ведаць справы Астроўскага.

Асабліва актыўнай была роля Мызнікава ў абароне інтарэсаў беларускіх сялян, якія пакутавалі ад самадурства ўладальнікаў прыгонных душ. З 4 мая па 23 чэрвеня 1829 г. Мызнікаў прымае ўдзел у рабоце следчай камісіі для даследавання "ненатуральных смертнасцей" у маёнтку памешчыкаў Цэханавецкіх. Следства, якое вёў Мызнікаў, устанавіла, што памешчык Віцебскага павета Фелікс Цэханавецкі, адстаўны ротмістр, які "займаў пасаду віцебскага губернскага маршала", фактычна абкрадвае сваіх прыгонных сялян. Ён "сілаю прымушае працаваць больш як тры дні ў тыдзень на паншчыне, ураўноўвае ў рабоце 60-гадовых з маладымі і забірае па 24 рублі з кожнай рэвізскай душы". Цэханавецкі таксама за невялікія правіннасці "біў сваіх слуг рукамі, цягаў па зямлі за валасы, караў розгамі і бізунамі". Яго жонка Элеанора, "яшчэ лежачы ў ложку, шукала прычыны для пакарання і трымала пры сабе спецыяльна прыгатаваную плоскую палачку, якой і карала прыгонных жанчын, наносячы да 20 удараў". Цэханавецкія дрэнна абыходзіліся не толькі з дваровымі, але і з вольнанаёмнымі людзьмі. Каралі яны па-зверску, як садысты.

Многія прыгонныя, не вытрымаўшы здзекаў, канчалі самагубствам, некаторыя з іх, даведзеныя да адчаю, спрабавалі атруціць сваіх мучыцеляў, але спроба не ўдалася, а вінаватыя былі сасланы ў Сібір, на катаргу.

Гэтыя страшныя людзі дзейнічалі беспакарана, таму што ў іх быў высокі заступнік — магілёўскі цывільны губернатар граф М.М.Мураўёў. Цэханавецкія таксама падкупілі віцебскі галоўны суд 2-га Дэпартамента, які вынес беспрэцэдэнтнае рашэнне: "мужа і жонку Цэханавецкіх па кіраванню маёнткам і абыходжанні з сялянамі і дваровымі людзьмі лічыць апраўданымі і ўсе ўзведзеныя абвінавачванні лічыць несапраўднымі, пакінуць іх ад усялякай адказнасці зусім свабоднымі".

Не лепшую ролю ў гэтай гісторыі адыграў і віцебскі генерал-губернатар князь М.М.Хаванскі. Даведаўшыся, што "камісія дзейнічала вельмі строга", ён запрасіў Цэханавецкага да сябе, сам быў у яго з грамадзянскім губернатарам, прасіў прабачэння перад яго жонкай "за хваляванні" і нават абяцаў паскорыць рашэнне следчай справы на карысць Цэханавецкіх. У той жа час вельмі пыхліва ставіўся да сялян, не дапускаў да сябе прасіцеляў, гутарыў з імі толькі ў прысутнасці цывільнага губернатара і губернскага маршала, заклікаў сялян "адумацца, змірыцца, падумаць, ці не самі яны вінаватыя". Але факты, прыведзеныя Мызнікавым, былі вельмі ўнушальнымі і добра аргументаванымі. Хаванскі вымушаны быў зрабіць хоць нейкія захады, улічваючы рашучыя дзеянні сялян. Гэта пакрыўдзіла Цэханавецкіх. Тыя скардзіліся на яго самому шэфу жандараў А.Х.Бенкендорфу. Памешчыца

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

"Еўраньюс" — **"TV-5"** — **"Суперчэннэл"** — **"Уорлднэт"**

ШПІЁН ЗА КРАТАМІ

У Германіі завяршыліся судовыя разборы па справе "супершпіёна" Райнера Рупа.

Руп, які працаваў у штаб-кватэры НАТО на разведкі ГДР і СССР, прыгавораны да 12 гадоў турэмнага зняволення.

ВАТЫКАН... ПРЫЗНАЎСЯ Ў ГРАХАХ

Папа Іаан Павел II напісаў пасланне да католікаў.

У ім ён упершыню прызнаў, што царква таксама не заўсёды была бязгрэшнай. Сярод яе грахоў ён назваў раскол у хрысціянстве, Інквізіцыю, рэлігійныя войны, а таксама "справу Галілея".

ДЭМАНСТРАЦЫЯ МАДЭЛЯЎ – ДЛЯ МАЛАДЫХ

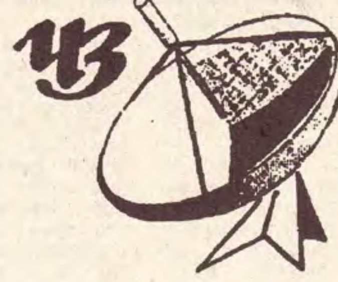
Шанель, Сант Ларэн і Армані вырашылі наладзіць сумесны паказ маладзёжных мадэляў за апошнія паўстагоддзя.

Вядучыя мадэльеры прызнаюць велізарны ўплыў маладзёжнага стылю на моду, і, паводле іх слоў, у апошнія 50 гадоў заканадаўцамі моды з'яўляюцца падлеткі. Шоу, падрыхтоўка да якога зойме тры гады, будзе дэманстравацца ўсяго тры месяцы.

ПАКАРАЦЬ ВЯРШЫНІ МОГУЦЬ ТОЛЬКІ БАГАТЫЯ?

Улады Аляскі ўстанавілі для альпіністаў плату за ўзыходжанне на гару Мак-Кінлі.

Цяпер, каб падняцца на вяршыню, якая знаходзіцца на вышыні звыш 6 тысяч метраў, верхалазам прыйдзецца плаціць 150 даляраў. Рашэнне прынята ў сувязі з даволі частымі няшчаснымі выпадкамі, калі гінуць дрэнна забяспечаныя амуніцыяй людзі.

БІ-БІ-СІ І ЕЛІЗАВЕТА

Вестку аб уласнай смерці пачула па тэлебачанні англійская каралева-маці Елізавета.

Тэлекампанія Бі-бі-сі адразу ж папрасіла ў яе прабачэння за памылку ў рабоце камп'ютэра. Яе вялікасць, якой споўнілася 94 гады, аднеслася да гэтага здарэння з гумарам.

З ЭКРАНА – НА СЦЭНУ

Кінакампанія Уолта Дыснея збіраецца паставіць па аднаму з самых вядомых сваіх мультфільмаў "Прыгажуня і пачвара" спектакль і наладзіць прадстаўленні ў шасці гарадах свету.

Першае шоу будзе наладжана ў Лос-Анжэлесе ў сакавіку 1995 года, потым спектакль пакажуць ў Мельбурне, Вене, Токіо, Осака і Кёльне.

АБЕД... У ПАЎТАРА КІЛАМЕТРА

На адным з астравоў Малайзіі за абедзенны стол селі... 20 тысяч гасцей.

Пачастункі для самага доўгага ў свеце стала (1,4 кіламетра) прыгатавалі 20 мясцовых рэстаранаў. На абедзе прысутнічалі вядомыя асобы, і сярод іх — прадстаўнікі Кнігі рэкордаў Гінеса.

СЯМЁРКА ЗОРАК

У наступным годзе пачнуцца здымкі фільма "Магутная сямёрка" з удзелам такіх зорак Галівуда, як Клін Іствуд, Кевін Костнер, Том Круз, Сільвестр Сталоне, Брус Уіліс, Брэд Піт і Кеню Рыўз.

Сцэнарый фільма грунтуецца на рэальных падзеях, дзе расказваецца аб тым, як кучка людзей абараняла мексіканскую вёсачку ад нападу бандытаў.

БАР БЛІЗНЯТ

У лютым наступнага года ў Нью-Йорку адкрываецца незвычайны бар-рэстаран пад назвай "Блізняты".

Усё і ўсе ў ім — уладальнікі, швейцары, афіцыянты, бармены — блізняты. І нават у назве жавальнай гумкі, якая прадаецца ў бары, прысутнічае слова "пара".

НАВІНЫ АД ГАЎДЭАМУСА

КВЗ па-універсітэцку

Два дні запар кіпелі глядацкія страсці ў актавай зале галоўнага корпуса Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Па ініцыятыве студэнцкага клуба і каманды КВЗ БДУ тут праводзіўся агульна-універсітэцкі турнір паміж рознымі факультэтамі, прысвечаны 73-годдзю ўтварэння галоўнай навучальнай установы рэспублікі.

Тэма першай гульні чвэрць фіналу — "Палёт у нябёсы". Шмат выпрабаванняў выпала на долю экіпажаў каманд КВЗ філасофска-эканамічнага, юрыдычнага і хімічнага факультэтаў. Лейтматывам прывітання каманд сталі словы з вядомай песні "першай справай самалёты, ну а..." У размінцы каманды абмяркоўвалі пытанні аб нечаканасцях, якія могуць адбывацца на вышыні трох тысяч метраў. У музычным конкурсе каманды спявалі "птушынымі галасамі", а ў хатнім заданні будавалі паветраныя замкі. За тым, як праходзіў палёт, назіраў цэнтр кіравання — журы ў саставе старшыні прафкама А. Кішкевіча, дырэктара студэнцкага клуба У. Макарэвіча, вядучага тэлепраграмы "ПІК" Л. Купрыды і прадстаўніцы каманды КВЗ БДУ Н. Пятрэнкі. Журы апынулася ў цяжкім становішчы, бо ўсе каманды паказалі добры ўзровень падрыхтоўкі, арыгінальна жартавалі, добра спявалі. Але конкурс ёсць конкурс. У выніку права ўдзельнічаць ў паўфінале атрымалі каманды КВЗ філасофска-эканамічнага і хімічнага факультэтаў.

На другі дзень гледачы разам з камандамі КВЗ факультэта журналістыкі, механіка-матэматычнага і геаграфічнага факультэтаў бралі ўдзел у вялікай вандроўцы ў горы. У прывітанні каманды спрачаліся пра тое, што можа быць лепей за горы. Нечаканыя знаходкі археолагаў аказаліся ў цэнтры ўвагі конкурса-размінкі. У музыкалцы студэнты запрасілі на "каўказкае застолле". Арыгінальную версію "пераходу Суворава цераз Альпы" прадставіла кожная каманда ў хатнім заданні. Па рашэнню журы пераможцамі другога дня сталі каманды КВЗ геаграфічнага і механіка-матэматычнага факультэтаў.

Турнір, які прайшоў ва універсітэце, стаў сапраўдным святам студэнцтва, паказаў, што цікавасць да КВЗ не страчана, бо добры гумар і смех, дзякуючы фінансавай дапамозе рэктарата, прафкама студэнтаў і спонсара ТТА "Аўтаматор" (дырэктар Б. Панін), былі і застаюцца ў вялікай пашане.

Сяргей ТУРБАН.

ЛІТАРАТУРНАЯ ГАСЦЁЎНЯ

Паэт на палотнах, мастак у вершах

Бізнесмены пры знаёмстве абменьваюцца візітоўкамі. Творцы — творамі. Калі мне прадставілі каталонскага мастака Хасэпа Херону, я падпісаў яму свой зборнік вершаў, а ён ахвяраваў мне паштоўку з выявай уласнай акварэлі. Хутка адбылася выстава ўдзельнікаў міжнароднага плэнеру, адным з якіх быў Хасэп. Творы ягоныя, рэмінісцэнцы Левітана, Несцерава, Сярова, вызначаліся шчырым жаданнем непаверхоўнага далучэння да іншых славянскіх каранёў. Відаць вандроўка ў Пецярбург, наведванне музеяў і стасункі з тутэйшай багемай натхнілі каталонца на такі рызыкоўны крок у бок сёмай часткі свету, якую "аршином общим не обмерить".

Трэба дараваць Хасэпу няведанне кан'юнктуры часу, няведанне прагі беларусаў "людзьмі звацца", мо таму і абагульніў ён нас з расейцамі. Узнімаю гэтае балючае пытанне, таму што і нашыя творцы нярэдка атаясамляюць каталонцаў з іспанцамі. Такія памылкі не даруюць толькі дыпламатам ды палітыкам...

І вось Хасэп Херона другі раз у Менску. Цяпер яшчэ і як паэт. Нізка вершаў з кнігі "Арыгінальнае жыццё" — своеасаблівы "суплемента" — дадатак да тых карцін, якія экспануюцца ў Нацыянальным мастацкім музеі на калектыўнай выставе маладых беларускіх ды каталонскіх майстроў пэндзля.

ENHORA BUENA, JOSEP!

Андрэй СМІРНОЎ-ЛАПІЦКІ.

З цыклу "Сонца маленства"

Блізка поле —
ля квартала майго
дзяцінства.
Па нерухомых тэрасах
хвалюецца несупынна
і цячэ
Святло гэтага вечара.
Цені ад агароджаў
гуляюцца,
змякчаючы долю маю:
ззаду квартала,
блізка ад поля,
дзе горад крывавіць
сцежкамі працяглымі й
лёгкімі...
І святло не ведае
як
закрыць гэтую рану.

З цыклу "Птушка з памаркі"

Дзіцё нарадзілася
ад лепшае самкі.
Скакнула імгнення
з белага бруку.
І я ўжо ня здольны лічыць
мае крокі,
што йдуць ад маленства:
заганнага, шэрагу.
Пачуцці ўзніклі ад страты
рэлігіі,
цнатлівая смерць мяне
хмарамі вабіць.
Да выйсця з жыцця
па нябеснаму бруку
вядзе мяне змена гадоў
насамсправе.
Няшчаснаю ноччу, калі
нарадзіўся,
архангел мой, месяц,
чаму не свяціў?
Мне цемра шапнула,
што боль нараджэння —
пачатак цяжару,
што цкуе наўпрост.

З цыклу "Падарожжа ў Вену"

Кармэн,
крылатая нібыта анёл
спускаецца з пастаменту
на Singer Strasse.
Венская Кармэн,
цябе за вочы твае
палюбілі аўстрыйцы,
за незаўсёднасць
з якою твая дзёрзкая
ўсмешка
ўзвышае з глыбіняў.
Ці вернешся, каб з'явіцца
на маім шляху?
Ці даруеш таксама
і мне паездку,
як ім даравала,
упаўшы ад куляў
пад адхоны часу?

З цыклу "Зіма"

Ведаць, але змаўчаць
словы найсаладчэйшыя.
Ведаць
найвыдатнейшыя мейсцы.
Усе пакуты маіх бацькоў
я дасягнуў таксама.-
— Што могуць убачыць
іншыя вочы?
Нехта мусіў памыляцца,
каб зрабіць
хоць нешта,
каб змяніць жыццё свету
дзеля іншага святла!

Пераклад з іспанскай Сяргея ВЕРАЦІЛЫ (1, 3, 4) і Андрэя СМІРНОВА (2).

КРЫМІНАЛЬНАЕ БЮРО

Калі сын — забойца

У пачатку сваёй міліцэйскай кар'еры ён застрэліў дзяўчыну. Яго бацька — першы намеснік начальніка УУС Аблвыканкама — падаў у адстаўку...

У сталіцы і ў Гомелі ходзяць самыя неверагодныя чуткі. Каб часткова (ідзе следства, і многія дэталі трагедыі раскрываць пакуль што нельга) праясніць сітуацыю, карэспандэнт БЕЛІНФАРМА сустрэўся са старшым следчым пракуратуры Фрунзенскага раёна Мінска Аляксандрам ГРАБІКАМ.

— Вядома ўжо, што факт злачынства даказаны. Наперадзе самае галоўнае — вызначыць яго матыў. Ад гэтага, па сутнасці, будуць залежаць вынікі, мера адказнасці абвінавачанага. Але пачнём спачатку: як адбылося забойства?

— Вечарам на адной з мінскіх вуліц дзяўчына выгульвала сабаку. Як сцвярджаюць відавочцы, хлопец у цывільным адзенні зрабіў ёй заўвагу: маўляў, чатырохногая істота павінна быць у намордніку. Ці дзяўчына не паслухалася, або яшчэ што, але...прагрымеў выстрал.

— Сабака...намордьнік.. і выстрал?

— Ёсць падазрэнне, што той, хто страляў, знаходзіўся ў стане паталагічнага ап'янення. Гэта значыць з-за душэўнага стану не ўсведамляў сваіх дзеянняў.

— Як жа далей паводзіў сябе злачынца?

— Сам ён нічога не памятае. Можа, сімулюе, а можа, так і ёсць на самай справе. Устаноўлена ж наступнае. Пераканаўшыся, што дзяўчына мёртвая, уцёк. Злавіў машыну на Гомель. Па дарозе выкінуў зброю. Дома ў бацькоў не затрымаўся. Тэрміновы ад'езд у Кіеў матываваў намерам аформіць развод з былой жонкай.

— І колькі ж часу спатрэбілася аператыўнікам, каб прасачыць шлях злачынцы з Мінска да Кіева?

— Роўна тыдзень. Вельмі цяжкая, карпатлівая праца ўвянчалася поспехам дзякуючы шэрагу акалічнасцей. Стралялі з пісталета "Макарава", зброі, якая вывела на "міліцэйскі след". І яшчэ: у дом, куды ўвайшоў той чалавек, нельга было трапіць, не ведаючы шыфр кодавага замка. Далей, што называецца, справа тэхнікі.

— У народзе кажуць, быццам бы забойца, старшы лейтэнант міліцыі, шукаў укрыцця ў свайго бацькі, які займае высокую пасаду ў тым жа ведамстве...

— І тым самым незаслужана кідаюць цень на чалавека. Даведаўшыся аб здарэнні, ён пазваніў у Кіеў, знайшоў сына. Памужчынску пагаварыў і выехаў разам з аператыўнікамі на затрыманне, каб папярэдзіць непрадбачаныя крокі і вынікі.

Калі матэрыял быў гатовы да друку, карэспандэнт звязаўся з Гомелем. Начальнік УУС аблвыканкама палкоўнік Віталь Апанасевіч праінфармаваў, што яго першы намеснік падаў у адстаўку.

Уладзімір СТРЭЛЬСКІ.

Разбой на дарогах Польшчы, рэкет, крадзёж аўтамабіляў, аперацыі з фальшывай валютай — гэта найбольш характэрныя злачынствы, якія ажыццяўляюцца нашымі суайчыннікамі на тэрыторыі суседняй дзяржавы.

У тых, хто займаецца так званым шопінг-турызмам, складваецца ўражанне, што польскія ўлады нічога не робяць для таго, каб спыніць гэтыя злачынствы. Але, паводле даных пасольства, па ўсёй Польшчы ў следчых ізалятарах знаходзіцца больш чым 200 беларускіх грамадзян. Вядома, для чалавека, якога абрабавалі ці яшчэ абрабуюць, гэта дрэннае суцяшэнне.

Яўген КАЗЮЛЯ.

БЕЛІНФАРМ.

з гісторыі Беларусі

КАРЭСПАНДЭНТ

Цэханавецкая, гэта навяспечаная Салтычыха, заяўляла, што прызначаная па загаду генерал-губернатара камісія быццам бы яе трэціруе, узводзіць паклёп, і яна "гатова паехаць куды-небудзь, калі ёй не перастануць на кожным кроку дакучаць і наносіць урон яе гонару, які яна шануе больш за жыццё". Вельмі абражаны такім паваротам спраў князь Хаванскі рэзка змяніў сваю тактыку. У сваім рапарце на імя імператара Мікалая І ад 21 кастрычніка 1830 г. ён ужо адкрыта абвінавачвае Цэханавецкіх у дапушчаных імі злачынствах і гаворыць аб неабходнасці прымянення ў адносінах да іх самага суровага пакарання ("маёнтак Цэханавецкіх узяць у апеку пад назіранне спраўнікаў і прадвадзіцеляў дваранства"). Але "ўсelітасцівы" гасудар-імператар, сам першы памешчык Расіі, вядома, не згадзіўся на такія крайнія меры.

Мызнікаву давялося яшчэ быць сведкам другога бяспраўя. З 14 сакавіка па 27 красавіка 1833 г. ён разам з губернскіх казённых спраў страпчым Ф.Ф.Зайкоўскім праводзіць даследаванне аб злоўжываннях у Люцынскім старостве Віцебскай губерні, якое знаходзіцца ў пажыццёвым уладаранні графа Іосіфа Борха. Следства ўстанавіла, што купец Злотнікаў, які быў арандатарам маёнтка графа Борха, і дваранін Рэут, паверaны ў справах Борха, "не лічылі патрэбным разлічвацца з сялянамі, якія высылаліся на іншыя работы ў іншыя губерні". А аканом графа Крамянецкі нахабна прысвойваў сялянскія грошы. Сяляне не мелі права скардзіцца, іх адразу ж аб'яўлялі "бунтаўшчыкамі" і вельмі строга каралі. Выклаўшы ўсе гэтыя факты, Мызнікаў заклікае губернатара аб'ектыўна разабрацца ў тым, што адбываецца, і заклікаць да парадку ліхвяроў. Але губернатар, наадварот, пачаў абараняць маючых уладу. Па яго рашэнню сялянам было зроблена строгае ўнушэнне, каб "оные из повиновения владельцев выходить не осмеливались". Участковаму дваранскаму засядацелю даручана мець "за поведением оных неослабное смотрение", а сялян, якія адкрыта выступалі супраць бясправ'я, судзіць як "бунтаўшчыкоў".

Мызнікаў разумее, што пры існуючых парадках немагчыма выправіць існуючае зло. Яго рознагалоссі з генерал-губернатарам узмацняюцца.

З 26 чэрвеня 1833 г. Мызнікаў па загаду князя Хаванскага прымае ўдзел у рабоце камісіі для вядзення следства па палітычнай справе Фадзея (Тадэвуша) Лады-Заблоцкага, вядомага польскага паэта-рамантыка, аўтара паэмы "Аколіцы Віцебска", які вучыўся ў Віцебскай гімназіі, а пасля заканчэння яе ў 1831 годзе па хадайніцтву папячыцеля Беларускай навучальнай акругі Р.І.Карташэўскага накіраваны на літаратурнае аддзяленне Маскоўскага універсітэта і быў арыштаваны ў Маскве за рэвалюцыйную дзейнасць. Следства адкрыла перапіску Заблоцкага з віцебскім дваранінам Зянонам Міхалоўскім, а ў старшага настаўніка лацінскай мовы Уладзіслава Шапялевіча знайшлі пісьмо Заблоцкага на імя Міхалоўскага, у якім былі рэзкія выпады супраць царскага самадзяржаўя. Князь Хаванскі даручае Мызнікаву і дырэктару вучылішчаў Віцебскай губерні І.А.Гарстоўскаму ўважліва "праверыць усе паперы Шапялевіча і даць сваё заключэнне". Але Мызнікаў і Гарстоўскі не знайшлі ў паперах Шапялевіча нічога крамольнага. У іх рапарце генерал-губернатару было адзначана, што Шапялевіч "заўсёды паказваў сябе начальству пакорным і паслухмяным, ніякіх супрацьзаконных унушэнняў ад яго вучням не было, ён заўсёды даносіў начальству аб самых малых беспарадках, ім убачаных". Князь Хаванскі не прыняў да ведама довады Мызнікава і Гарстоўскага. Па яго загаду Шапялевіч быў залічаны ў "злачынцы другога разраду". Цяжкахворага настаўніка выгналі з гімназіі, паўгода трымалі ў турме пад арыштам і толькі пасля настойлівых просьбаў усёй следчай камісіі губернатар дазволіў заплаціць яму палову грошай, выехаць з Віцебска ў Невельскі павет да бацькоў "для папраўкі здароўя". Але працаваць настаўнікам яму было катэгарычна забаронена.

Князь Хаванскі патрабуе новых ахвяр. 8 студзеня 1834 г. ён спецыяльным прадпісаннем даручае Мызнікаву і казённых спраў страпчаму Зайкоўскаму "правесці даследаванне па даносу двараніна Калянкоўскага на поштаўтрымальніка Падвінскага, які быццам бы гаварыў супраць вялікай асобы гасудара-імператара дзёрзкія словы і паступіць з ім згодна з прадпісаннем". Але Мызнікаў, па сутнасці, не выканаў загад генерал-губернатара. У сваім рапарце ён пісаў, што асоба даносчыка Калянкоўскага не ўнушае яму ніякага даверу. Калянкоўскі, на яго думку, амаральны чалавек. Спачатку падзяляў палітычныя перакананні Заблоцкага, а калі пачаўся працэс па справе гэтага "бунтаўшчыка", ён нечакана загаварыў пра сваю "глыбокую адданасць гасудару-імператару і ўсяму найсвятлейшаму двару". І ўзвёў паклёп на іншага чалавека, "добрага чыноўніка", толькі для таго, каб неяк выблытацца з гэтай гісторыі. Даносчыкі, на думку Мызнікава, павінны выклікаць толькі непрыемныя пачуцці, ім нельга давяраць. Думку Мызнікава падтрымалі ўсе члены камісіі — князю Хаванскаму прыйшлося ўступіць.

Мызнікаў стараўся, каб хоць крыху змякчыць лёс "злачынцаў першага разраду" — Заблоцкага і Міхалоўскага. Свой удзел у следчай камісіі ён, відаць, лічыў цяжкай павіннасцю. Некаторыя следчыя справы ім нават не былі падпісаны, бо ён спрабаваў так ці інакш ухіліцца ад следства, паехаць куды-небудзь "па справах службы" ў Лепель ці іншы горад. Усё гэта выклікала незадавальненне генерал-губернатара. У "фармулярным спісе аб службе і годнасці ад'ютанта пры генерал-губернатары князю Хаванскім лейб-гвардыі грэнадзёрскага палка паручніка Мызнікава невыпадкова пры ўпамінанні ўсіх службовых даручэнняў Мызнікава, "выкананых здавальняюча", не сказана аб яго ўдзеле ў следчай камісіі па справе Лады-Заблоцкага. Але, нягледзячы на незадавальненне губернатара, віцебскі карэспандэнт Пушкіна не жадаў выконваць жорсткія і несправядлівыя загады свайго непасрэднага начальства. У 1836 г. Мызнікаў быў вызвалены ад займаемай пасады ад'ютанта і чыноўніка па асобых даручэннях пры генерал-губернатары.

Знешне гэта звальненне мела зусім прыстойную форму. Мызнікаў просіць князя Хаванскага аказаць яму садзейнічанне пры пераводзе на іншую работу ў Адэсу або ў Кішынёў. Сваю просьбу ён дыпламатычна тлумачыць тым, што яго жонка цяжка хварэе і "для папраўкі здароўя ёй патрэбна перамена клімату". 22 снежня 1833 г. князь Хаванскі, жадаючы пазбавіцца ад непажаданага для яго чыноўніка, пасылае пісьмо навaрасійскаму генерал-губернатару графу М.С.Варанцову, які варожа па пэўных прычынах асабістага характару ставіўся да Пушкіна, з просьбай аказаць садзейнічанне Мызнікаву, прычым Хаванскі дае добрую атэстацыю свайму падначаленаму. Мызнікаў, паводле яго слоў, "вызначаўся пры добрай адукацыі стараннасцю да службы, цвёрдым характарам і дакладным выкананнем свайго абавязку". Але беспрынцыповы і вераломны граф Варанцоў, "полу-милорд, полу-купец" (як яго называў Пушкін), не мог выносіць людзей з цвёрдым і незалежным характарам. Таму 19 студзеня 1834 г. граф Варанцоў рашуча адмаўляе: "Число адъютантов по особым поручениям, как Вам известно, ограниченное... На случай убыли состоящих при мне штатом определенных места их уже обещаны другим". Але Мызнікаў па-ранейшаму імкнецца пакінуць службу ў князя Хаванскага. 20 верасня і 7 снежня 1836 г. ён двойчы прасіў у генерал-губернатара прадаставіць яму адпачынак "па сямейных абставінах" і дазволіць выехаць у Санкт-Пецярбург. Знаходзячыся ў Пецярбургу, Мызнікаў нечакана піша новы рапарт: просіць "садзейнічання ў прыкамандзіраванні яго да гвардзейскага ўзорнага палка для правядзення франтавой службы". Генерал-губернатар ахвотна дае згоду, і Мызнікаў назаўсёды пакідае Віцебск. На ваеннай службе ён працягвае актыўна займацца літаратурнай дзейнасцю, піша не толькі вершаваныя, але таксама празаічныя і драматычныя творы.

Узнікае пытанне, калі Мызнікаў сустракаўся з Пушкіным. Па яго пісьму 19 верасня 1833 г., відаць, што ён два гады назад з Віцебска спяшаўся да Пушкіна ў сталіцу, каб выказаць сваю павагу". Гэта было ў 1831 годзе. 28 мая Мызнікаў просіць дазволу ў віцебскага генерал-губернатара "адлучыцца на 28 дзён па сямейных абставінах у горад Вялікія Лукі Пскоўскай губерні і Невельскі павет Віцебскай губерні". У чэрвені гэтага года ён наведвае Санкт-Пецярбург і тады адбываецца яго сустрэча з Пушкіным. Мызнікаў быў першым віцябчанінам, які ад імя "сваіх адукаваных суайчыннікаў" вітаў паэта вялікай рускай зямлі.

Невялікі эпізод з гісторыі, а якім шчодрым святам вызначае жыццё і цёплыя пачуцці нашага земляка да А.С.Пушкіна, названага без перабольшання сонцам рускай паэзіі.

Рубрыку вядзе доктар гістарычных навук, прафесар Мікола Кузняцоў.

Адчыняць дзверы становіцца небяспечна

Небывалая колькасць крадзяжоў, разбояў — больш чым 5 тысяч — зарэгістравана ў рэспубліцы. Пачасціліся і выпадкі дзёрзкіх разбойных нападзенняў на кватэры. Злачынцы пускаюць у ход розныя хітрыкі — прадстаўляюцца работнікамі ЖЭСа, энерганагляду, дзяржаўных і камерцыйных службаў. Часам разлічваюць і на даверлівых гаспадароў, якія без лішніх пытанняў расчыняюць дзверы.

На званок невядомых паспешліва адчынілі дзверы гаспадары кватэры па вуліцы Пляханава ў Мінску. За памылку ў даверлівасці жорстка паплаціліся. Выстралам з паляўнічага ружжа забіты гаспадар. Прыхапіўшы каштоўнасці, налётчыкі зніклі. Да гонару работнікаў міліцыі, якія вядуць пошук па "гарачых" слядах, злачынцаў злавілі.

Нярэдкія выпадкі, калі зламыснікі пранікаюць у кватэры, прыдумаўшы прычыну ажыццяўлення камерцыйнай здзелкі.

Прыкладаў, на жаль, больш чым дастаткова. І ўсе гэтыя злачынствы пакуль не могуць быць папярэджаны і раскрыты міліцыяй. Таму не будзьце бесклапотнымі, і даверлівымі. Калі ўзніклі сумненні або падазрэнні, неадкладна званіце ў міліцыю. Але перш умацуйце ўваходныя дзверы, аснасціце іх ахоўным ланцужком, дзвярным вочкам. Зазірнуў "міліцыянер" — патрабуйце прад'яўлення пасведчання асобы. Ломіцца нехта ў дзверы — клічце на дапамогу суседзяў. Гэта засцеражэ і вас, і членаў сям'і ад злачынцаў.

Пакінуў самавольна часць – плаці за пошук

Беларускім ваенным пракурорам і старшынёй ваеннага суда Рэспублікі Беларусь накіравана ў ваенныя пракуратуры і ваенныя суды тлумачэнне аб парадку кампенсацыі ўрону, звязанага з пошукам асоб, якія самавольна пакінулі часць.

З гэтага часу ўсе матэрыяльныя расходы за пошук тых, хто дызерціраваў, самавольна пакінуў часць, учыніў самавольную адлучку і іншыя ўхіленні ад ваеннай службы, падлягаюць кампенсацыі за кошт віноўнага.

БЕЛІНФАРМ.

Аперацыя "піва"

Пад Хоцімскам правалілася аперацыя з півам, якую спрабавалі "правярнуць" мінскія і расійскія камерсанты.

Пяць "суперМАЗаў", загружаных бляшаначным і бутэлечным напіткам аўстрыйскай вытворчасці, абышлі мытню і накіраваліся ў Расію. Але нечакана на дарогу ім перагарадзілі работнікі Крычаўскай мытні і Хоцімскага РАУС. Гаспадары, якія суправаджалі "піўны караван", спрытна ўцяклі ад вартавых парадку. Тавар жа ў дзвюх фурах — бляшаначнага, у трох — бутэлечнага разліву, прыйшлося затрымаць. Усяго звыш 238 тысяч адзінак. Па дакументах увесь гэты груз прызначаўся мінскаму акцыянернаму таварыству "Алквіяд". Але чамусьці накіроўваўся ў Расію. Везлі яго на аўтамашынах 29-га аўтакамбіната Масквы.

Па рашэнню Крычаўскага народнага суда ўвесь груз канфіскаваны, а кожны з вадзіцеляў за парушэнне мытнага заканадаўства аштрафаваны на сто тысяч беларускіх рублёў.

За ўкрадзеныя агуркі можна трапіць за краты

Больш за 60 заяў ад абрабаваных уладальнікаў дачных участкаў паступіла ў Гродзенскі РАУС за 9 месяцаў бягучага года. Але, на думку супрацоўнікаў міліцыі, гэта — кропля ў моры. Большасць дачнікаў, пацярпеўшых ад крадзяжоў, не звяртаецца ў міліцыю. І дарэмна.

Работнікам аховы правапарадку ўдаецца раскрыць нямала такіх злачынстваў. Так, 3, 5 і 2 гады пазбаўлення волі атрымалі за крадзяжы ў садаводчым таварыстве "Хімік-1" жыхары Гродна А.Барысаў і М.Валеўскі. Пакаранне тэрмінам у 2,5 года ў калоніі строгага рэжыму вызначана Р.Янчыліну і А.Бажко, якія "абчысцілі" дачны домік. На 3 гады пазбаўлены волі Н.Сігаева і Д.Чарнышова, якія ўкралі 14 кілаграмаў зялёнай цыбулі, Г.Цвяткова — за крадзеж 18 кг свежых агуркоў.

ПЕРАПІСКА

ДАВАЙЦЕ ПАЗНАЁМІМСЯ

"Малады чалавек (27/170) пазнаёміцца з дзяўчынай або жанчынай да 40 гадоў. Сімпатычнай, стройнай і сексуальнай.

Пра сябе: па характару добры, камтэпліцы, чулы, з пачуццём гумару. Стройны, звычайны, сексуальна адукаваны, без шкодных звычак.

Пісаць на адрас: 246010, г.Гомель, а/с93."

"Простая, добрая, сімпатычная, стройная бландзінка, 18 гадоў (вочы блакітныя), якая мае пачуццё гумару, вучыцца ў Віцебскім педінстытуце, жадае пазнаёміцца з хлопцам 16—30 гадоў для сяброўства. Магчыма фота.

Пра сябе: Людміла, 18/167/52.

Пісаць на адрас: 210032, г.Віцебск, п/п №689693."

"Пазнаёмлюся з дзяўчынай 19—30 гадоў, можна з дзіцем, дзеля стварэння сям'і.

Пра сябе: 30/166. Маю кватэру, разведзены, жыву адзін.

Адкажу на ўсе лісты з фота.

Пісаць на адрас: 210009, г.Віцебск, вул.Фрунзе, д.63, к.1, кв.72."

"З мэтай стварэння сям'і пазнаёмлюся з сімпатычным мужчынам, матэрыяльна забяспечаным, без шкодных звычак, які любіць дзяцей і сямейную ўтульнасць, і жадае стварыць сям'ю, гадоў 35—45.

Пра сябе: звычайная жанчына, 28/166, не разбалаваная лёгкім жыццём, сімпатычная, сярэдняй паўнаты, добразычлівая, разведзена, маю 2 дзяцей. Усім неабходным забяспечана.

Пісаць на адрас: 231000, г.Смаргонь, Галоўпаштамт, да запатрабавання, п/п ПО–295."

"Пазнаёмлюся з маладой дзяўчынай, якой не хапае мужчынскай падтрымкі.

Пра сябе: Дзіма, стаміўся ад адзіноты, люблю дзяцей.

Адрас у рэдакцыі (абанент 53)."

"У сістэму маіх каштоўнасцей уваходзяць перш за ўсё добрасумленнасць, пачуццё гумару і незвычайнасць. Калі вы ўпэўнены, што валодаеце гэтымі якасцямі — пішыце.

Пра сябе: Жэня, 20/164/60, шатэнка, вочы зялёныя, стройная і абаяльная.

Пажадана фота.

Пісаць на адрас: 210032, г.Віцебск, п/п VII—РО № 557560."

"Удавец з сур'ёзнымі намерамі, 54/170/65, жадае стварыць сям'ю, з жанчынай да 55 гадоў.

Пра сябе: матэрыяльна і жыллём забяспечаны, дзеці жывуць асобна. Згодны на пераезд у раён або вёску.

Пісаць на адрас: 220109, г.Мінск, да запатрабавання, п/п № 628920."

"Жанчына 59/160, добрая гаспадыня, якая мае сваю хату, гаспадарку, пазнаёміцца з невысокім мужчынам 59—65 гадоў, згодным на пераезд.

Пісаць на адрас: 222415, Мінская вобл., Вілейскі раён, п/а Куранец, Партызанская, 24, Дуровіч Надзеі."

ШУКАЮ СЯБРОЎ

"Дзве прывабныя дзяўчыны, не абдзеленыя інтэлектам і добрым пачуццём гумару, пазнаёмяцца з маладымі людзьмі 17—19 гадоў. Спадзяёмся, што з імі можна будзе пагутарыць не толькі пра надвор'е.

Пра нас: 16/170/63, Валянціна і 15/163/60, Тамара.

Пажадана фота, якое абавязкова вернем.

Пісаць на адрас: 231507, Гродзенская вобласць, Шчучынскі раён, п/а Дубрава, в.Ашмяны, д.32. Паленскай Валянціне, або д.29. Сянюкевіч Тамары."

"Жадаю перапісвацца з дзяўчатамі і хлопцамі 16–21 года.

Пра сябе: 21 год, па гараскопу Рыба. Люблю чытаць кніжкі, гледзець фантастыку, баевікі і жудасныя фільмы, а таксама захапляюся музыкай у стылі рэп: рэп, хіп-поп, тып-поп, тэхнарэй і поп.

Адкажу на ўсе лісты.

Пісаць на адрас: 213900, Магілёўская вобл., г.Бабруйск, вул.Садовая, д. 3, кв.24, Турбіну Аляксандру."

"Жадаем знайсці сяброў па перапісцы.

Пра нас: 19/160, Наталля, па гараскопу Скарпіён. Сімпатычная брунетка, вочы блакітныя. Люблю слухаць сучасную музыку, люблю прыроду.

17/172/65, Наталля, па гараскопу Цялец, стройная бландзінка, вочы зялёныя. Люблю прыроду.

Пісаць на адрас: 222310, Мінская вобл., г.Маладзечна, вул. Беларуская, д.3, Скакун Наталлі і Грэцкай Наталлі".

ЗВАРОТ

Беларускага камітэта Спешыял Алімпікс да народа Беларусі, прадпрыемстваў, установ і арганізацый, банкаў, грамадскіх рухаў і камерцыйных структур, прадпрымальнікаў, рэлігійных дзеячаў

21 жніўня 1992 года ў рэспубліцы афіцыйна зарэгістраваны ў Міністэрстве юстыцыі і прызнаны Беларускім Нацыянальным Алімпійскім камітэтам дабрачынны грамадскі спартыўны камітэт для дзяцей-інвалідаў і дзяцей з недахопамі ў разумовым і фізічным развіцці "Спешыял Алімпікс", які з'яўляецца часткай Міжнароднага камітэта "Спешыял Алімпікс Інтэрнэшнл" (САІ). Яго мэта — поўная або частковая фізічная рэабілітацыя інвалідаў і анамальных школьнікаў, а іх у рэспубліцы больш за 315,8 тысячы, праз сістэматычныя заняткі фізічнай культурай і спортам, удзел у спартыўных святах, спаборніцтвах, алімпіядах, гульнях.

Асноўная мэта Спешыял Алімпікс — вярнуць такіх дзяцей да жыцця, не пакідаць іх сам-насам са сваімі хваробамі і перажываннямі, зрабіць максімальна карыснымі членамі грамадства і інтэграваць у сацыяльна значныя працэсы.

Беларускі Камітэт Спешыял Алімпікс звяртаецца да кіраўнікоў установ, прадпрыемстваў і арганізацый, камерцыйных структур, прадпрымальнікаў, суайчыннікаў за мяжой і грамадзян з просьбай аб супрацоўніцтве і дапамозе.

Дапамагаючы нашаму руху, Вы адраджаеце маральныя ўстоі грамадства — міласэрнасць, дабрыню, чуласць, увагу, гуманізм.

Наш адрас: Рэспубліка Беларусь, 220010, Мінск, плошча Незалежнасці, дом, 9, пакой 309, тэл. 20–11–86. Наш разліковы рахунак: 100700753 у Гарадской дырэкцыі Белбізнесбанка ў г.Мінску, код 764. Валютны рахунак: 0701110396001 у Гарадской дырэкцыі Белбізнесбанка ў г.Мінску.

ЖОРСТКІ "ГУМАР"

Расказваюць, калі памёр Сталін, дзеячы мастацтва неслі ў рэдакцыі свае ўспаміны аб правадыры. Іх артыкулы не вельмі ўжо і патрэбны былі — ужо распачалася барацьба з культам асобы. Раней за іншых даў свае мемуары кінарэжысёр Аляксандраў. Там быў такі эпізод. Рыгор Васільевіч неяк апісваў "высокі прыём" у Крамлі. Ён працягваўся там да раніцы. У шэсць гадзін Сталін дастаў кішэнны гадзіннік і сказаў: "Дзеці, у школу збірайцеся".

Аляксандраў пісаў, што яго жонка, артыстка Любоў Арлова, жартам паскардзілася Сталіну, што Аляксандраў — жорсткі дэспат, што на здымках фільмаў да яго страшна падступіцца.

Сталін сказаў:

— Таварыш Аляксандраў, не крыўдзіце Любоў Арлову. А то мы вас павесім.

Аляксандраў быў спалоханы:

— За што павесіце, таварыш Сталін?

— За шыю, таварыш Аляксандраў.

* * *

Расказваюць таксама, што Карл Радэк — партыйны і грамадскі дзеяч — быў вельмі дасціпным чалавекам. Яму прыпісвалі розныя анекдоты і такое выказванне:

— Цяжка са Сталіным палемізаваць: ты яму "сноску", а ён табе — ссылку.

Тут Радэк як у ваду глядзеў...

Падрыхтаваў М.ФЕДЗЮКОВІЧ.

ЦЁМНЫ БОК МЕСЯЦА

Кунсткамера ЦБМ

— Нянечка, — спытала Анжэліка, — дзеля чаго Жыль дэ Рэц забіваў дзяцей?

— Усё гэта падкопы д'ябла, мая дзяўчынка. Жыль дэ Рэц, людаед з Машкуля, хацеў стаць самым уладарным сеньёрам сярод усіх. У яго замку была процьма ўсялякіх колбаў, шклянак і збанкоў з чырвоным варывам, а над імі клубілася смярдзючая пара. Д'ябал патрабаваў сабе ў ахвяру сэрцы маленькіх дзетак. Вось чаму Жыль дэ Рэц забіваў. Утрапёныя маткі з жахам глядзелі на чорную вежу Машкуля, вакол якой заўсёды зграямі віраваліся крумкачы — гэтулькі трупаў нявінных дзетак было ў падзямеллях замка..."

Так пачынаецца ўсім добра вядомая "Анжэліка". Імя Жыля дэ Рэца (дакладна — Жыль дэ Лаваль барон дэ Рэ) сапраўды ўвасабляла жорсткасць і цемрашальства той эпохі — французскага Сярэднявечча. Яго асоба нават у нейкай ступені з'явілася прататыпам вядомай кожнаму дзіцяці Сіняй Барады — героя славутай казкі Шарля Перо. Няўжо гэта быў сапраўды цалкам пачварны тып, што незваротна запрадаў душу д'яблу?

Перш за ўсё, аніякіх жонак Жыль дэ Рэц не забіваў. Наадварот, амаль усё сваё жыццё пяшчотна кахаў сваю адзіную абранніцу. Вось барада ў яго сапраўды была, але, зразумела, не сіняя, а залаціста-русая, якую прыгажун-барон клапатліва расчэсваў чарапахавым грэбенем... Здавалася, лёс спрыяў Жылю дэ Рэцу. Радавітыя продкі пакінулі яму найславуцейшы ў краіне герб і найбагацейшыя землі ў Брэтані. Хлопчык рана — у 11 гадоў — застаўся без бацькі і апынуўся на ўтрыманні слабадушнага дзядулі, які ва ўсім яму патураў. Малады сеньёр дэ Рэц дзякуючы шматлікім настаўнікам дасканала ведаў старажытныя мовы, разбіраўся ў мастацтвах, умеў знаходзіць асалоду ў вытанчанай размове, займаўся фехтаваннем і сакаліным паляваннем. Славіўся як добры знаўца коней, добрага віна і старажытнай зброі. Ён быў адмысловым бібліяфілам і траціў на кнігі вялікія грошы.

Здавалася, яго чакала бліскучая кар'ера. Аднак Жыль дэ Рэц праслужыў пры двары Карла VII з 1422 па 1461 год (і пры гэтым даслужыўся да маршальскага жэзла!) і знік у сваім маёнтку, дзе з галавой акунуўся ў алхімічныя трактаты. Ён захацеў ні многа ні мала — улады над светам. Гэтую ўладу, як вядома з тых жа трактатаў, мог даць філасофскі камень. Як сведчыць старажытнае Пахвальнае слова Вялікаму дзеянню, ці Філасофскаму каменю, ён "займае першае месца ў шэрагу ўсяго, што ёсць цудоўнага. Ён дае здароўе, забяспечвае багацце, асвятляе розум". Мінула колькі гадоў — і вяльможны сеньёр ператварыўся ў сапраўднага вар'ята. Ён зрабіўся нецярпімым і запальчывым. Пачаліся бясконцыя судовыя цяжбы, што спустошвалі фамільныя куфры з золатам. Да таго ж барон загарэўся ненармальнай страсцю да хлопчыкаў, якія пачалі знікаць па ўсёй акрузе самым таямнічым чынам.

Аб тым, што ўладар замка Тыфож (а не Машкуль, як памылкова лічылі аўтары "Анжэлікі") шукае філасофскі камень, хутка даведаліся разнастайныя варажбіты, чараўнікі і проста жулікі. Круглыя вежы Тыфожа тэрмінова пераабсталёўваліся ў лабараторыі. Зашугала полымя ў алхімічных горнах. Над замкам, аб якім і так ішла нядобрая слава, заклубіўся чорны смуродны дым. Простыя людзі глядзелі на яго з жахам...

Сярод натоўпу лжэхімікаў, што хлынулі на дармавы харч да хлебасольнага барона, вылучаўся італьянец Франчэска Прэлаці. Таленавіты авантурыст, ён карыстаўся асаблівай прыхільнасцю дэ Рэца, перад якім нават пахваляўся, што мае "персанальнага", "ручнога" дэмана па мянушцы Барон. Два гады Прэлаці паспяхова дурыў гаспадару галаву, цягнучы з яго грошы, пакуль той, нарэшце, не запатрабаваў паказаць яму нячысціка. Што рабіць? Алхімік надоўга зачыніўся ў сваёй вежы, але напрыканцы прыбег да барона з радаснымі віншаваннямі: упарты Барон злітаваўся і заваліў падлогу грудамі чырвонага золата! Жулік павёў гаспадара да запаветнага пакоя, але, ледзь адчыніўшы дзверы, адхіснуўся з крыкам. Ён паведаміў дэ Рэцу, што скарб сцеражэ жудаснага выгляду зялёны змей. Барон не быў баязліўцам, узброіўся распяццем і рушыў да дзвярэй з цвёрдым намерам завалодаць сваёй доляй багацця. Гэта было зусім не лішнім, бо амаль усе землі сеньёра ўжо былі ў закладзе. З перапуду, на гэты раз непрытворнага, Прэлаці ўкленчыў перад патронам і загарадзіў яму ўваход. Паводле яго слоў, змагацца з дэманам сілаю крыжа было б апошнім глупствам: той, маўляў, больш не пойдзе ні на якое супрацоўніцтва. Пакуль дэ Рэц вагаўся, зламысны Барон паспеў ператварыць золата ў нейкі чырвоны парашок...

Паводле логікі сучаснага чалавека, Жыль дэ Рэц павінен быў бы сумнявацца, страчваць давер да памочніка. Нічога падобнага! Ён поўнасцю даверыўся Прэлаці і ўрэшце нават уласнай крывёю падпісаў змову з д'яблам, у якой прадаваў сваю бессмяротную душу за ўсёведанне, багацце і магутнасць. Здавалася, чаго ж болей? Але дэман пачаў патрабаваць ахвяр: спачатку дробных — курыцу, якую трэба было зарэзаць на алтары па ўсіх правілах сатанізму. Потым чорт запатрабаваў і сваю любімую страву — нехрышчонае дзіця...

Заканамерна ўзнікае пытанне: навошта было Прэлаці ісці на такія крайнасці? Хіба блага яму жылося пад аховай усемагутнага феадала? ЦМБ лічыць, што авантурыст відавочна імкнуўся загубіць не столькі душу, колькі грэшнае цела свайго сюзерэна. І тут на першы план выходзяць справы не інфернальныя, а зусім жыццёвыя. Самы час успомніць, што на сядзібы барона квапіліся епіскап Малеструа і казначэй Ферон. Ці не ў іх інтарэсах Прэлаці "падстаўляў" няўдачлівага барона?

...Ва ўсякім разе свецкія і духоўныя ўлады даведаліся пра заняткі дэ Рэца са здзіўляючай хуткасцю. Епіскап Малеструа публічна абвінаваціў яго ў ерасі і распусце, а 13 верасня 1440 года выклікаў у суд асобным лістом, у якім скрупулёзна пералічваліся ўсе сапраўдныя і ўяўныя грахі барона. Арыштавалі ўсіх паслугачоў і нахлебнікаў, пачалі перакопваць зямлю вакол замка. У рэзідэнцыю епіскапа пачалі прыходзіць асмялелыя сяляне і рамеснікі (на пачатку следства з іх слова і абцугамі нельга было выцягнуць) з патрабаваннямі пакараць душагуба.

Судовае пасяджэнне пачалося пры вялікім зборы народа, які яўна сімпатызаваў абвінаваўцам. Галашэнне няўцешных бацькоў перабівалася праклёнамі ў адрас барона. Той жа напачатку трымаўся даволі самаўпэўнена: адмовіўся ад звычайнай формулы-клятвы "гаварыць адну праўду" і пагардліва маўчаў у адказ на запытанні. Яго абвінавачвалі аж па 49 пунктах: тут былі і чараўніцтва, і сяброўскія адносіны з д'яблам, і зневажанне царквы і яе слуг, блюзнерства і ерась... Калі пасля доўгага чытання ўсіх гэтых артыкулаў дэ Рэца спыталі, ці прызнае ён сябе вінаватым, ён у адказ вылаяўся. Епіскап быццам бы чакаў гэтага — ён добразычліва кіўнуў і ўрачыста вымавіў формулу, якая адлучала барона ад царквы. Здаецца, Жыль дэ Рэц нарэшце зразумеў, што яму пагражала, бо пачаў крычаць, што не прызнае суда, і патрабаваць сустрэчы з каралеўскім пракурорам. Суддзі ж рашуча адхілілі пратэст раз'юшанага сеньёра і далі яму 48 гадзін, каб падрыхтавацца да абароны.

Пасля перапынку перад абвінаваўцамі з'явіўся зусім іншы чалавек. З плачам учарашні надзьмуты барон укленчыў перад царкоўнікамі і прасіў скасаваць адлучэнне. Добраахвотна прызнаўся ў ажыццёўленых забойствах — 140! Цікава, што прысутных гэта асабліва не ўразіла — ад яго патрабавалі прызнанняў у служэнні д'яблу. На нейкую хвіліну ў бароне абудзіўся былы гонар: "Хай мяне спаляць жывым, калі хто-небудзь дакажа, што я быў у хаўрусе з д'яблам ці прыносіў яму ахвяры!"

Але паказанні сведкаў гаварылі пра іншае... Зразумела, галоўнае месца сярод іх займалі прызнанні Прэлаці, а таксама ведзьмы Мефрэ, якая быццам бы пастаўляла дэ Рэцу маленькіх дзяцей для чорнай імшы. Дарэчы, ці трэба здзіўляцца, што чарнакніжнік Прэлаці выйшаў з лапаў інквізіцыі жывы і здаровы! Акрамя таго, ён зрабіў ворагам свайго гаспадара добрую паслугу.

Тым часам Жыль дэ Рэц канчаткова ўпаў духам. Ён не стаў адмаўляцца ад жудасных абвінавачванняў і нават выдуманага Прэлаці Барона прыняў на сябе. Калі ён ішоў да шыбеніцы, то дарогай плакаў і прасіў маліцца за сваю прапаўшую душу. Потым, згодна з прыгаворам, мёртвае ўжо цела кінулі ў агонь...

Так скончыў сваё шматграхоўнае жыццё маршал Францыі Жыль дэ Рэц — ахвяра чараўніцкіх фаліянтаў, прагнасці суседзяў і вераломства сяброў.

Рубрыку склаў і вядзе Вінцук КАВАЛЕНКА.

КІНААФІША МІНСКА

"ВАЛЬС ЗАЛАТЫХ ЦЯЛЬЦОЎ"

Карціна створана расійскімі кінамайстрамі. Яе паставіў паводле свайго сцэнарыя рэжысёр Мурад Ібрагімбекаў.

Падзеі адбываюцца незадоўга да Новага года ў далёкім сібірскім гарадку Есавей, куды воляй лёсу трапляюць галоўныя героі.

Жыццё Філіпа Міхайлавіча не склалася: жонка пайшла, кар'ера лётчыка не ўдалася, і прыходзіцца яму правяраць стан санабсталявання самалётаў у правінцыяльных аэрапортах. Але выпадак недарма занёс яго ў такую глухамань: Філіп Міхайлавіч атрымлівае цікавую прапанову ад сябра дзяцінства, зноў знойдзенага пасля многіх гадоў разлукі. Ён даведваецца, што Ягор здабывае золата ў тайзе і накапіў ужо дома парадкам самародкаў. Толькі Ягор не мае магчымасці вывезці золата за межы гарадка і просіць аднакласніка прыдумаць што-небудзь. І Філіпа Міхайлавіча азарае на самай справе геніяльная ідэя: бак для смецця ніхто не здагадаецца праверыць золаташукальнікам, а ў Маскве яго проста закапаюць у зямлю. Для чорнай работы запрашаецца сулагернік і сябар ЯгораСанёк, і сябры пачынаюць ажыццяўляць свой план...

У галоўных ролях заняты Ларыса Удавічэнка, Аляксей Жаркоў, Уладзімір Сцяклоў, Леанід Ярмольнік.

"ЛІХАЯ ПАРАЧКА"

Гэта яшчэ адзін расійскі фільм. Яго паставіў рэжысёр Аркадзь Сірэнка, сцэнарый напісаў Уладзіслаў Раманаў.

Дзве маладыя амерыканкі пазнаёміліся яшчэ ў самалёце, які ляцеў у Расію. Але толькі ў аэрапорце Шарамецьева-2 высветлілі, што абедзве яны рускія. Кэт звезлі ў Амерыку бацькі, калі ёй было дзесяць гадоў, а Лізі, ці проста Ліза, толькі два гады жыве ў Штатах, куды трапіла зусім выпадкова, уцякаючы са стамбульскага бардэля. У 17 гадоў, клюнуўшы на прынаду — прэстыжная праца ў нейкім ашаламляльным шоу, — яна апынулася ў Турцыі ў кампаніі такіх жа маладзенькіх дурніц, і "менеджэр" прадаў іх у танны бардэль, атрымаўшы, між іншым, па пяць тысяч баксаў за кожную. Вось Лізі і паявілася на радзіме, каб адпомсціць гэтым падонкам Яна не прагне крывавай разборкі, ёй патрэбна кампенсацыя за маральную шкоду — грошы, без якіх у Амерыцы, як, зрэшты, і ў нас, няма чаго рабіць. Кэт, у адрозненне ад сваёй новай знаёмай, цалкам шчаслівая дзяўчына. Яна — журналістка, праўда, апранутая чамусьці ў паліцэйскую форму. Аказалася, што форму ёй пазычыла сяброўка, якая лічыла, што ў Расіі страшэнны рэкет і гэты камуфляж яе засцеражэ. Вось з-за гэтага і здарылася ўся далейшая гісторыя. Міліцыянеры маёр Халасцякоў і лейтэнант Аўтаномаў, якія сустракалі ў аэрапорце калегу са Штатаў, прынялі за яго нашу гераіню. На наступны дзень новаспечаная паліцэйская вылецела ў раённы цэнтр Бярозава, каб наглядна ўбачыць работу мясцовых органаў...

У фільме здымаліся Наталля Селіверстава, Анастасія Заваратнюк, Міхаіл Філіпаў, Аляксандр Мохаў, Валерый Прохараў.

Кінаанонс з 21–27 лістапада

"Цяжкая цэль" (ЗША) — Жан-Клод Ван Дам у баевіку. Беспрацоўны Будроў становіцца "цяжкай мішэнню" для багатых джэнтльменаў — аматараў паляваць на людзей. У ролях: Л.Хенрыксен, Я.Батлер.

"Глыбінная зорка" (ЗША) — ваенна-пошукавая станцыя з паэтычнай назвай "Падводная зорка" натыкаецца на глыбіні на жахлівага монстра, узнікшага аднекуль з цэнтра зямлі. У ролях: Г.Эвіген, Н.Эверхард, Т.Блэкі.

"Шалёныя сабакі" (ЗША) — крымінальная драма. У Лос-Анжэлесе сустракаюцца гангстэры, якія ведаюць адзін аднаго толькі па кодавых імёнах, але гэта не перашкаджае ім спланаваць абрабаванне ювелірнага магазіна. Рэж. К.Таранціна. У ролях: Х.Кейтэл, Т.Рот, М.Мэдсен ("Масква" з 19 лістапада).

"Гарачыя целы"(ЗША) — парадыйная камедыя. У Грэцыі на марскім узбярэжжы амерыканскія кінематаграфісты здымаюць фільм поўны прыгод і кахання. Рэж. М.Грыфітс ("Салют").

"Аднойчы ў Адэсе, або Як паехаць з СССР" (Расія) — М.Свецін, Н.Крачкоўская, А.Анкудзінаў у камедыі. З Адэсы ад'язджае апошняя яўрэйская сям'я. Генерал КДБ не можа змірыцца з гэтым фактам і прыдумвае ашаламляльны план ("Дружба").

Бясплатныя дабрачынныя сеансы:

"Высокая кроў" ("Бярэсце", 21—24 лістапада, у 12.00).

"Усё наперадзе" ("Салют", 25 лістапада, у 15.00).

"Хэпі энд" ("Мір", 23 лістапада, у 14.00).

"Іван Васільевіч мяняе прафесію" ("Масква", 27 лістапада, у 11.00).

У кінатэатры "Перамога" працягваюцца Дні польскай культуры ў Мінску: "Андрэй Вайда, яго кіно і акцёры."

Выступленне польскай дэлегацыі на закрыцці паказу, маст. фільм "Дантон" (1983 г., па п'есе С.Пшыбышэўскай). У карціне асэнсоўваюцца падзеі Вялікай французскай рэвалюцыі — 22 лістапада ў 19.00.

Кінатэатр "Піянер" з 18 па 22 лістапада запрашае на Тыдзень японскага кіно (усе сеансы бясплатныя).

"Юніка" (рэж.Т.Хірата) — поўнаметражны мультыплікацыйны фільм пра дзіця аднарога, які валодае дзіўнай здольнасцю рабіць людзей вакол сябе шчаслівымі. 22 лістапада ў 14.00.

"З тых часоў" (рэж. Е.Морыта) — малады чалавек безнадзейна закаханы ў жонку свайго сябра, але дзеля дружбы вырашае адмовіцца ад кахання. 22 лістапада ў 18.00.

22 лістапада

"МАСКВА": "Цяжкая цэль" — 12.40, 16.10, 19.50. "Шалёныя сабакі"*** — 14.10, 17.50, 21.30. Інфармацыйна-музычная праграма — 23.00.

"КАСТРЫЧНІК": "Глыбінная зорка" — 14.00, 17.30, 21.00. "Цяжкая цэль" — 15.50, 19.20. Музычна-пацяшальная праграма "Макс-шоу" — 21.30.

"АЎРОРА": "Паласаты рэйс" (д) — 14.30. "Скалалаз"** — 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00. "У папа быў сабака"** — 12.30. "Радасці інтымнага жыцця"** — 16.30, 18.30, 20.30.

"БЯРЭСЦЕ": "Высокая кроў" — 12.00 (бяспл.). "Скалалаз"** — 14.00, 16.00, 18.00, 20.20. "У папа быў сабака"** — 13.00. "Гарачыя галовы" — 11.30, 15.00, 17.00. "Завяшчанне "блакітнага" дзядзечкі"**** — 18.30, 19.50, 21.10.

"ВІЛЬНЮС": "Драпежнік-2"*** — 12.10, 15.40. "Самалёт ляціць у Расію" — 14.00. "Японская лэдзі Чатэрлей"**** — 18.30, 20.00, 21.30. Інфармацыйна-пацяшальная праграма "Усмешка" — 20.30.

"ДРУЖБА": "Гарачыя галовы-2" — 15.00, 18.00. "Аднойчы ў Адэсе, ці Як пакінуць СССР" — 16.30. "Эмануэль"**** — 19.30, 21.30.

"ПАРТЫЗАН": "Сын Ружовай пантэры"** — 14.00, 17.10, 21.20. "Гарачыя галовы-2" — 15.40, 19.50.

"ПЕРАМОГА": Урачыстае закрыццё Дзён польскай культуры: "Анджэй Вайда, яго кіно і акцёры" — 19.00. "Рэмба-3"** — 11.00, 14.30, 16.30. "У папа быў сабака"** — 13.00.

"САЛЮТ": "Сын Ружовай пантэры"** — 12.00, 13.30, 16.30, 19.30. "Гарачыя галовы"*** — 15.00, 18.00, 21.00.

"СУЧАСНІК": "Самаволка" — 14.20. "Рабыня сексу"**** — 16.00, 17.30, 19.00, 20.30.

"БЕЛАРУСЬ": "Адзін дома" — 12.50, 16.20, 18.10, 20.00. "Гарачыя галовы-2" — 14.20, 17.20, 19.00. "Д'яблава карусель" — 16.00. "Жандар і жандарметкі" — 14.40.

"КІЕЎ": "Хон Гіль Дон" (д) — 14.00. "У напрамку сонца" — 15.30. "Быць закаханым" — 17.20. "Эмануэль-6"**** — 18.40, 20.00.

"КАМСАМОЛЕЦ": "Роня, дачка разбойніка" (д) — 10.30. "Нулявы допуск" — 12.00, 18.30. "Гарачыя галовы" — 14.00, 16.00, 20.20. "Чырвоная гарачыня"*** — 11.00, 15.00. "Зліццё двух месяцаў-2"*** — 13.00, 17.00, 20.00. Зала індыйскага фільма: "Калі 6" (2 с.) — 17.40.

"МІР": "Паўзком ад гангстэраў" — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. "Мужчынская работа" — 15.00, 19.00, 20.50. "Вулічны паляўнічы"*** — 13.00, 17.00. Відэазала: "Адкрыты чэк" — 14.30, 16.30, 18.30.

"ПІЯНЕР": Дні японскага кіно. "Юніко" м/ф (д) — 14.00 (бяспл.). "З таго часу" — 18.00 (бяспл.). "Цёмныя алеі"*** — 20.20. "Голая праўда" — 16.00.

"РАКЕТА": "Цёмныя алеі"*** — 16.00. "Эмануэль-5"**** — 17.40, 19.20, 21.00.

"РАДЗІМА": "Вельмі прыгожыя, каб жыць"*** — 13.00, 20.00. "Маленькі гігант вялікага сексу" — 14.40, 18.20. "Скарбы Монтэ-Крыста" (2 с.) — 16.00.

"ЗМЕНА": "Палёт навігатара" (д). "Небяспечныя дробязі" д/ф — 12.00. "Ноч выючага звера"** — 15.30, 19.00. "Начная пагоня"*** — 13.40, 17.10.

"ЦЭНТРАЛЬНЫ": "Паўзком ад гангстэраў" — 11.30, 14.40, 17.50, 21.00. "Круты палюбоўнік"*** — 13.10, 16.20, 19.30.

"ЭЛЕКТРОН": "Усепаглынальная страсць"*** — 13.20, 16.40, 20.00. "У напрамку сонца" — 11.40, 15.00, 18.20, 21.40. "Прывід оперы"*** — 14.20, 17.20, 20.30. "Парыжскія свавольніцы"*** — 13.00, 16.00, 19.00.

"ЗНАМЯ": "Шчаслівых Каляд у Парыжы!"*** — 16.30. "Матылёк" ("Гвендалін")** — 18.00, 20.00.

"УДАРНІК": "Кашмар на вуліцы Вязаў-3"*** — 15.30. "Няма куды больш бегчы" — 17.10. "Заручаныя страхам" — 19.00.

(д) — дзіцячы сеанс;
** — дзеці да 16 гадоў дапускаюцца ў суправаджэнні бацькоў;
*** — дзеці да 16 гадоў не дапускаюцца;
**** — дарослым з 18 гадоў;
(л) — ільготны сеанс (скідка на 50 працэнтаў ад кошту білета).

ХАТНІ ЭКРАН

■ 22, аўторак

Беларускае тэлебачанне

8.00. Навіны.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
* 8.25. "Дзень нараджэння".
8.40. Аб'яднанне "Лідахарчканцэнтратпрам".
9.00. ТБ–школе. "Полацкае княства – першая дзяржава на беларускай зямлі".
◆9.20. "Паласа Сімарона".
10.35. "Бімбат".
* 11.05. "Дыназаўрыкі".
◆11.40. "Джон Рос. Афрыканскія прыгоды".
12.15. "Пасля 2000 года". Д/ф.
13.10. "Нов і К"-топ-10.
14.10. "Ёмвызь-94".
15.20. "Пад ліванскім кедрам". Д/ф.
15.35. "Часцінка".
15.45. ТБ–школе. Выяўленчае мастацтва.
16.05. "Бімбат".
16.25. Пераможца музычнага конкурсу ў Сіэтле Света Лагачова.
17.00. Навіны.
◆17.10. "Маё каханне, мой смутак".
18.10. Навіны (Віцебск).
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканамікст.
19.20. Мост.
19.50. Кантакт.
19.55. Свет і чалавек.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
◆21.50. "Комікі".
22.50. Вершы Г.Страдава.
23.15. НіКа.
23.30. Фаварыты года. Фестываль.
0.40. Дайджэст.

Канал "Астанкіна"

* 8.00. "Тола Джыджыа".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. Ты памятаеш, таварыш...
9.30. Канцэрт народнай музыкі.
◆14.00. "Гарачаў і іншыя".
14.25. Хроніка дзелавога жыцця.
14.30. Дзверы ў малы бізнес.
14.45. Тэлетур.
15.00. ДоміСолька.
15.30. Чароўны свет, ці Сінема.
16.00. Джэм.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. Сітуацыя.
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. XX стагоддзе. К.Адэнаўэр.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.30. "Дзікая Роза".
18.55. "Мы".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. З першых рук.
20.50. Залаты шлягер.
21.35. Прэс-клуб.
23.00. "Авацыя" прадстаўляе...
23.50. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.40. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.10, 13.20. Дзелавая Расія.
14.00. Выратаванне 911.
◆15.00. "Жарабец-хітрун".
15.45. Там-там навіны.
16.00. Свята кожны дзень.
16.10. Новая лінія.
16.50. Кліп-антракт. В.Каралёў.
16.55. Ваша права.
17.10. Тэледэбаты.
18.05. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Расямон".
21.30. Я– лідэр.
23.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Высокая мода" ў Маскве.
22.45. Канцэрт Дэміса Русаса.
23.45. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
* 12.10. "Баявы конік".
12.20, 14.45, 17.30, 19.25. Музычны момант.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Глушак".
14.00. "Казацкі круг". Д/ф.
◆14.50. "Я аб'яўляю вам вайну".
16.15. Чароўная лінія.
16.30. "Бачу". Д/ф.
16.55. "Запомні, прынцэса". Спектакль.
17.20. Паласатая музыка.
17.35. Там, дзе жыве Павуціныч.
17.55. Па ўсёй Расіі.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Алекс".
20.35. "Свет мастацтва.
21.10. Тэлеслужба бяспекі.
21.20. Спявае Р.Барысава.
21.45. Спартыўныя навіны.
22.00. Ваш стыль.
◆22.10. "Глушак".
22.40. "Эсмеральда". Д/ф.

НТБ

* 17.00. Мультфільмы.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё".
18.00, 21.00. Сёння.
18.35. Амаль усё пра баскетбол".
◆19.10. "Даўно ў сядле" (ЗША).
◆21.35. "Дакраніся і памры". 2-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. Рок-шоу.

8-ы канал

* 18.00. "Дзюймовачка".
18.30. Навіны.
◆18.55. "Марэна Клара".
19.45. БАНТ: "Рэпартаж".
19.55. "Нямецкая хваля".
20.25. Шанц-прыз.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ": "Калекцыя".
◆21.50. "Муж сабакі Баскервіляў".

■ 23, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Навіны.
8.10. Эканамікст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Дайджэст.
* 8.35. Мультфільмы.
9.00. ТБ– школе. Выяўленчае мастацтва.
◆9.20. "Маё каханне, мой смутак".
10.20. Тэлевізійны Дом кіно.
◆10.55. "Комікі".
11.55. "Бімбат". "Далонь".
* 12.15. "Дыназаўрыкі".
◆12.50. "Джон Рос".
13.25. "Пасля 2000 года". Д/ф.
* 14.20. "Кароль і дыня".
14.35. Відзьма-нявідзьма.
15.35. Чэмпіянат Беларусі па культурызму.
16.10. Лёс вязняў "Азарычы".
16.30. "Бімбат".
17.00. Навіны.
◆17.10. "Маё каханне, мой смутак".
18.10. Навіны (Гомель).
18.25. Кантакт.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Клуб паляўнічых і рыбаловаў.
19.30. "Крок". "Карамболь". Група "Брава".
20.00. Пяць хвілін на жарты.
20.05. Хакей. Чэмпіянат МХЛ. "Цівалі" (Мінск)–ЦСКА (Масква). 3-ці перыяд.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.40. "Комікі".
22.40. Пад купалам Сусвету.
22.50. НіКа.
◆23.05. "Атлантык-сіці". (Канада–Францыя).
0.45. Дайджэст.
0.55. "Славянскі базар-94".

Канал "Астанкіна"

7.00. Раніца.
* 8.00. "Тола Джыджыа".
◆8.25."Дзікая Роза".
9.00. Клуб падарожнікаў.
◆14.00. "Гарачаў і іншыя".
14.20. Хроніка дзелавога жыцця.
14.30. Грошы і шчасце.
14.45. Партрэт дзелавога чалавека.
15.00. Паглядзі, паслухай.
* 15.20. "Лятаючы дом".
16.00. Цін-тонік.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. Кампанія "Мір".
17.45. "XX стагоддзе". А.Калчак.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая Роза".
18.50. Футбол. Ліга чэмпіёнаў. "Спартак" (Масква)–"Дынама" (Кіеў).
21.30. Маналог.
21.40. А.Шнітке. "Менуэт на біс".
* 23.15. Мультфільм для дарослых.
23.20. Прэс-экспрэс.
23.30. Футбол. Ліга чэмпіёнаў.

Канал "Расія"

7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Гандлёвы дом.
8.40. Ранішні канцэрт.
8.55. К.Ваншэнкін пра Ф.Абрамава.
9.25. Кліп-антракт. Т.Маркава.
◆9.30. "Санта-Барбара".
10.20. Здарова жывеш.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.10, 13.20. "Дзелавая Расія".
◆14.00. "Сонечны дзень у канцы лета" і інш.
15.20. Вясёлыя старты.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія.
16.55. Звычайная справа.
17.10. Казырная дама.
17.40. Кліп-антракт. Я.Аміранаў.
17.45. Фільм-прэм'ер.
18.00. Дыялог аб грамадзянскім кодэксе.
18.20. Зоркі Амерыкі.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. Рэк-тайм.
21.05. Зала чакання.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Рака часу.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Высокая мода" ў Маскве.
22.45. Экран крымінальных паведамленняў.
22.55. Майстры. А.Шнітке.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.50, 14.45, 18.40, 19.25. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Глушак".
14.00. "Жураўлі". Д/ф.
◆14.50. "Пацярпеўшы".
16.10. Еўрапейскі калейдаскоп.
16.45. "Запомні, прынцэса". Спектакль.
* 17.10. "Зялёная казка".
17.20. Дзецям пра звяранят.
17.55. "Любімы агарод" Пятра І.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
19.30. "Камуналка".
20.20. С.Пракоф'еў. "Папялушка".
20.35. Блеф-клуб.
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
22.00. Ваш стыль.
◆22.10. "Глушак".
22.40. "Фантазія мінулага часу". Тэлефільм.

НТБ

* 17.00. Мультфільмы.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё".
18.00, 21.00. Сёння.
18.35. "Сентыментальныя вандраванні на Пінегу".
◆19.10. "Стэнлі і Айрыс" (ЗША).
◆21.35. "Дакраніся і памры". 3-я серыя
22.35. Часінка.
23.05. Кафэ Абломаў.

8-ы канал

* 18.00. "Дзюймовачка".
18.30. Навіны.
◆19.00. "Марэна Клара"
19.50. Гарадскі гадзіннік. Навіны.
20.05. Нямецкая хваля.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ": "ПраРок".
◆21.50. "Крык дэльфіна".

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

НАДВОР'Е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі кароткачасовыя ападкі. Тэмпература паветра ў Віцебску, Магілёве — +1—+3°, Мінску — +2—+4°, Гродна, Гомелі — +3—+5°, Брэсце — +5—+7°. У апошнія двое сутак: 23-га — без істотных ападкаў, тэмпература паветра ноччу — каля 0°, днём — 0—+5°, 24-га — па поўначы рэспублікі чакаюцца ападкі, парывісты вецер, тэмпература паветра днём — +2—+7°, ноччу — 0—+5°.

Валянціна СКРЭБЕЦ, Інжынер-сіноптык Белгідрамета.

Дзяжурны рэдактар Якаў ЯСЭПКІН. Стыльрэдактар Валянціна СКАРЫНКІНА

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена". Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладняк", 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. Газета ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ". Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79. Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Час падпісання ў друк: па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Зак. 125.
Тыраж у лістападзе 49 695, па суботах-50 695.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 68-26-27; намеснікі галоўнага рэдактара – 32-12-82, 68-29-45; сакратарыят – 68-29-28; аддзел палітыкі – 68-25-55; аддзел эканомікі і сацыяльных праблем – 68-28-52; аддзел культуры і гістарычнай спадчыны – 68-29-56; аддзел маральна-этычнага выхавання – 68-25-93; аддзел пісьмаў і вывучэння грамадскай думкі – 68-28-32; аддзел студэнцкай і школьнай моладзі – 68-25-93; аддзел інфармацыі, агляндальнікі – 68-29-26; аддзел ілюстрацыі – 68-27-74, 68-25-41; ул. кар. па Віцебскай вобл. – (02132) 2-36-37.
РЭКЛАМНАЯ СЛУЖБА – тэл.68-27-21, 68-29-45. Факс: 32-21-03.

Галоўны рэдактар Уладзімір БЕЛЬСКІ